

RAPPORTAGE BOEKENBRANCHE METING 31

1e reguliere meting van 2015 naar het kopen, lezen en lenen van boeken

36676
Februari 2015
Ewout Witte
Amber Scholtz

Inhoud

1. Inleiding
2. Management samenvatting
3. Resultaten
 - (Voor)lezen, kopen en lenen van boeken
 - Bestedingen en invloed op aankoop
 - Boeken(bon) als cadeau

Bijlagen

- Overzichtstabel populairste genres
- Onderzoeksverantwoording
- Certificering

Inleiding

Inleiding

In opdracht van KVB-SMB, CPNB, KB en Stichting Lezen doet GfK jaarlijks vier metingen naar het koop-, lees- en leengedrag van Nederlandse consumenten.

De metingen zijn onderverdeeld in twee reguliere en twee themametingen. Deze eerste reguliere meting van 2015 behandelt onder meer aankoopmotieven, het uitlezen van boeken, redenen om boeken te lezen, het geven van een boeken(bon) als cadeau en het effect van de economische crisis op het (boeken)koopgedrag van consumenten.

Doel

Het doel van het onderzoek is om meer inzicht te krijgen in het leesgedrag (papier en digitaal) van mensen en trends/veranderingen in kaart te brengen. Daarnaast worden er regelmatig nieuwe thema's behandeld om de kennis over de Nederlandse (boeken)consument zo breed mogelijk te krijgen.

Thema's

De resultaten zijn in dit rapport onderverdeeld in de volgende thema's:

- (Voor)lezen, kopen en lenen van boeken
- Bestedingen en invloed op aankoop
- Boeken(bon) als cadeau

Management samenvatting

Management samenvatting 1/2

Minder focus tijdens het lezen van boeken

Het aantal consumenten dat leest en voorleest is gelijk gebleven met vorig jaar, maar wel worden er minder boeken daadwerkelijk uitgelezen. Omdat de leesfrequentie niet verandert, maar het aantal uitgelezen boeken wel, lijkt het er op dat mensen meerdere boeken tegelijk lezen of dat men korter leest. Een deel van de lezers houdt zich tijdens het lezen ook nog bezig met andere activiteiten. Het vaakst luistert men radio tijdens het lezen (26%). Het aantal mensen dat computerspellen speelt tijdens het lezen is toegenomen vergeleken met vorig jaar (14% vs. 6%).

De boekenkoper bereidt zich goed voor

Men koopt per jaar gemiddeld minder boeken dan twee jaar geleden (5 vs. 7 boeken). De voorkeur van boekenkopers wat betreft aankoopkanaal is niet veranderd. Nog steeds worden de meeste boeken het vaakst gekocht in een fysieke boekwinkel (45%). Over het algemeen gaan boekenkopers goed voorbereid naar de winkel of webshop: de meeste mensen weten van te voren exact wat ze gaan kopen (dit geldt voor online kopers nog vaker). Voor de online kopers is het ook belangrijk dat ze snel kunnen vinden wat ze zoeken. In de fysieke boekwinkel is dit ook belangrijk, maar minder dan bij online. In de boekwinkel komt men ook om rond te snuffelen en inspiratie op te doen. Hier is de sfeer belangrijker dan in de online winkel.

Management samenvatting 2/2

In de bibliotheek wordt de keuze vaker spontaan bepaald

Gemiddeld leent men op jaarbasis minder boeken dan vorig jaar (16 vs. 19 boeken). Van de geleende boeken wordt tweederde ook daadwerkelijk gelezen. Merendeel van de bibliotheek leners vindt het belangrijk direct te kunnen vinden wat ze zoeken. Dit betekent niet dat men altijd 'voorbereid' naar de bibliotheek gaat. De helft van de bibliotheek leners beslist meestal in de bibliotheek welk boek ze gaan lenen. Meer dan tweederde leent wel eens meer boeken dan ze van te voren van plan waren.

Tweedehandsmarkt groeit, maar voorkeur voor nieuwe boeken blijft

De economische situatie is nog zichtbaar in de bestedingen aan boeken. Het aantal consumenten dat aangeeft nu veel minder geld te besteden aan boeken is toegenomen vergeleken met de vorige meting (januari 2014). Bezuiniging en prijs zijn de belangrijkste redenen om minder geld aan boeken te besteden (38% en 27%). Ook de tweedehandsmarkt speelt een sterke rol. Vaker dan vorig jaar koopt men bij voorkeur een boek tweedehands, in plaats van nieuw. Maar ondanks de opkomst van de tweedehandsmarkt, schaffen de meeste consumenten toch bij voorkeur een nieuw boek aan (in fysieke winkel of via internetwinkel).

Overall zijn er qua trends niet veel veranderingen te zien. Meest opvallende verschil is dat men minder boeken uitleest, maar dat de leesfrequentie niet veranderd is.

Resultaten

Lezen en voorlezen

Lezen en voorlezen 1/2

Gemiddeld leest men minder boeken uit

Gemiddeld lezen consumenten ongeveer 11 boeken per jaar uit. Het aantal uitgelezen boeken is lager dan vorig jaar, toen het 13 boeken waren. Minder dan de helft van de lezers heeft meer dan 5 boeken uitgelezen (46%). Ondanks dat men minder boeken uitleest, is de leesfrequentie niet veranderd. Nog steeds leest vier op de tien lezers minstens 1x per week. Met andere woorden: de leesfrequentie lijkt niet te veranderen, maar het aantal uitgelezen boeken wel. Hiervoor zijn twee mogelijke verklaringen: mensen lezen minder lang en / of mensen lezen minder aaneengesloten in hetzelfde boek, maar meerdere boeken tegelijk. Het vaakst lezen mensen gewoon voor hun plezier in hun vrije tijd (48%). Een andere reden om te lezen is om lekker weg te dromen in een verhaal. Voor ruim tweederde is dit vaak een reden om te lezen.

Combinatie van computerspellen spelen tijdens het lezen neemt toe

Tijdens het lezen speelt men tegelijkertijd vaker een computerspel (14% vs. 6% vorig jaar). Ondanks deze toename, wordt radio luisteren nog steeds het vaakst gedaan in combinatie met lezen: een kwart van de lezers doet dit regelmatig tegelijkertijd.

Lezen en voorlezen 2/2

Favoriete genre en voorleesfrequentie gelijk

Ten aanzien van het favoriete genre en voorlezen zijn er over het algemeen niet veel verschillen t.o.v. de vorige meting. Wel zijn er twee verschuivingen te zien. Een waargebeurd verhaal is vaker favoriet dan vorige meting (41% vs. 34% vorige meting) en op het gebied van voorlezen zien we dat men iets vaker voorleest aan de partner in vergelijking met vorige meting (12% vs. 7%).

De leesfrequentie is niet veranderd: 29% van de consumenten leest ten minste 3 keer per week in een boek

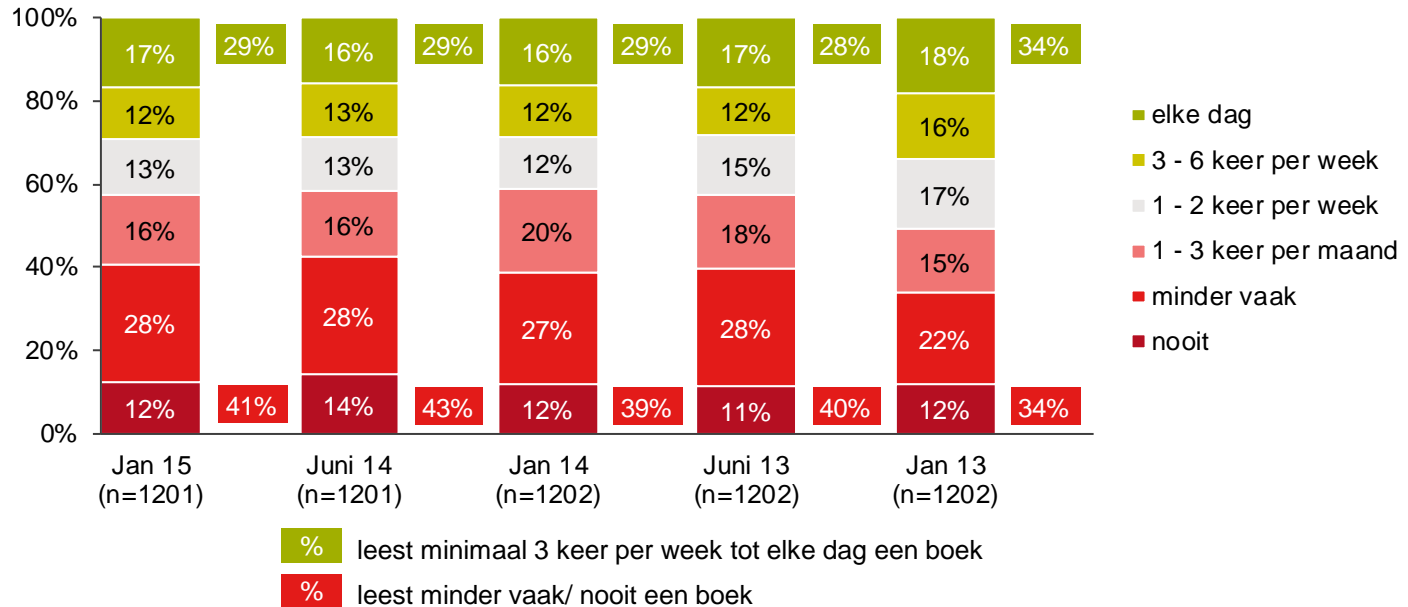

Leesfrequentie

Achtergrond:

Vrouwen en midden en hoog opgeleiden lezen vaker dan mannen en laag opgeleiden.

50 plussers lezen vaker dan mensen in leeftijd t/m 34 jaar.

Het aantal lezers dat uitsluitend papieren boeken leest, is gelijk gebleven

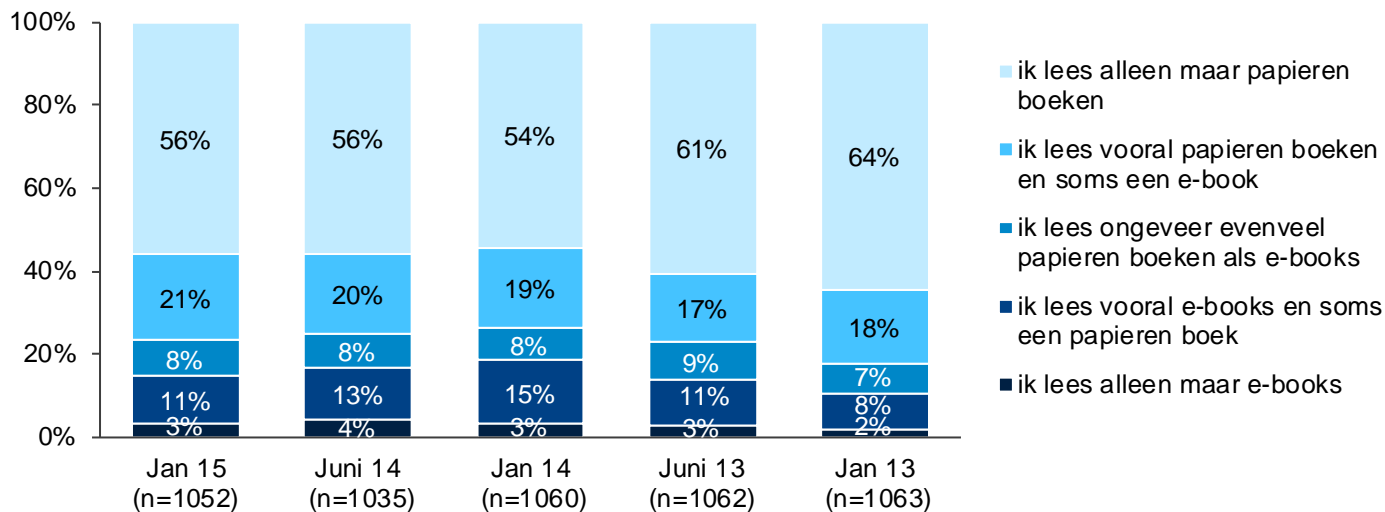

Papieren boeken vs. e-books

Achtergrond:

Laag en midden opgeleiden lezen vaker uitsluitend papieren boeken dan hoog opgeleiden.

Hoog opgeleiden lezen vaker ook e-books dan laag opgeleiden.

Ruim een derde van de lezers heeft recent (max. een week geleden) een boek uitgelezen. Dit is vergelijkbaar met 2014

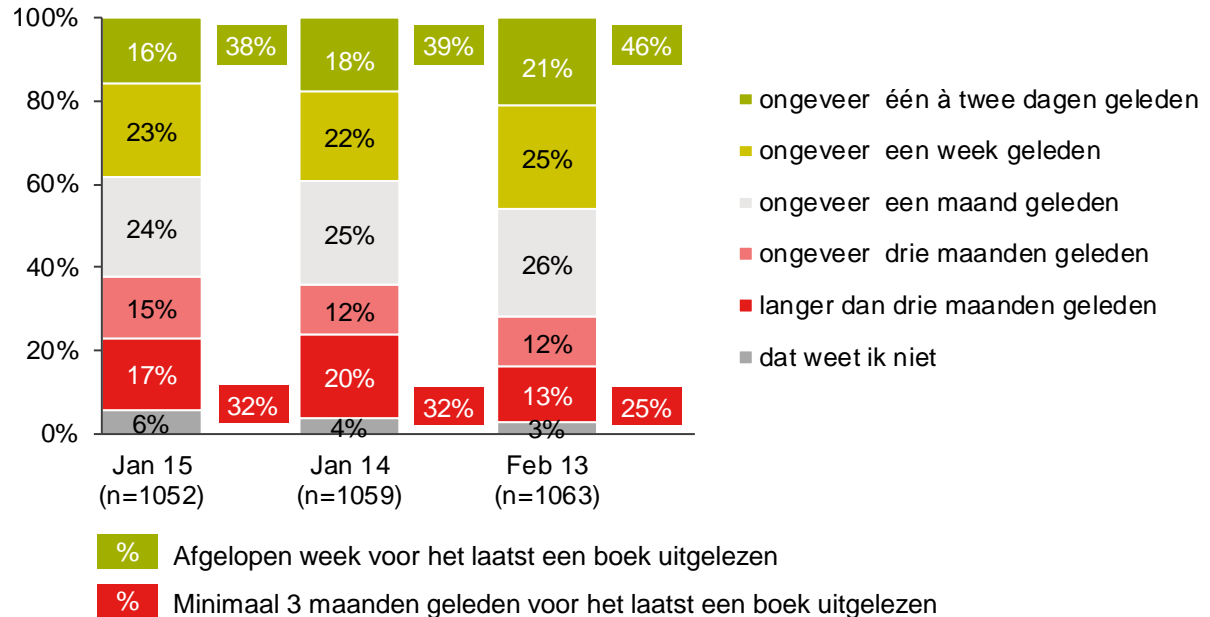

Laatst uitgelezen boek

Achtergrond:

Vrouwen hebben recentere een boek uitgelezen dan mannen. Dit geldt ook voor midden en hoog opgeleiden ten opzichte van laag opgeleiden.

50 plussers hebben recentere een boek uitgelezen dan lezers onder de 35 jaar.

Gemiddeld leest men minder boeken per jaar uit dan een jaar geleden. Minder dan de helft van de lezers heeft meer dan 5 boeken uitgelezen

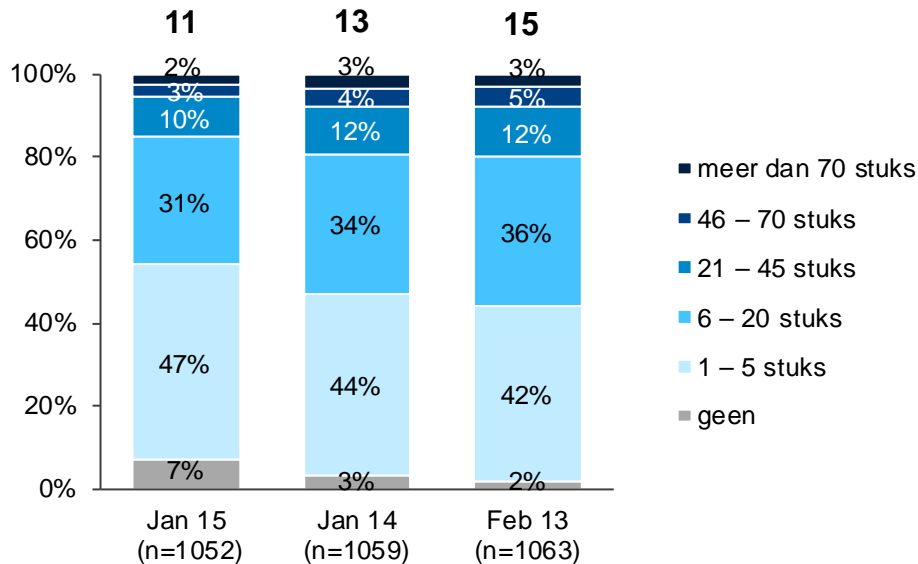

Gemiddeld aantal uitgelezen boeken
op basis van klassenmidden

Achtergrond:

Vrouwen hebben meer boeken uitgelezen dan mannen. Ditzelfde geldt voor 50 plussers ten opzichte van lezers t/m 34 jaar.

Aantal boeken uitgelezen per jaar / afgelopen 12 maanden

Een kwart van de e-book lezers is recent (< half jaar geleden) begonnen met lezen van het eerste e-book

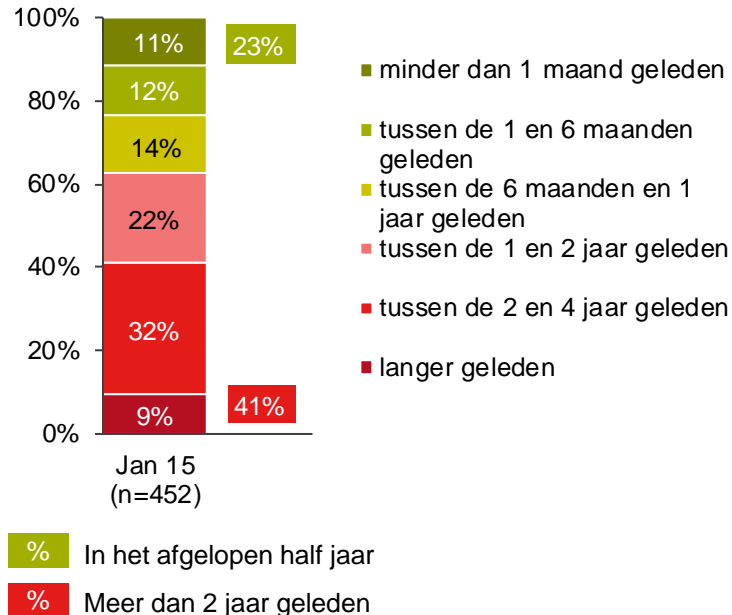

Eerste keer e-book gelezen

Achtergrond:

Mannen zijn langer geleden begonnen met het lezen van e-books dan vrouwen.

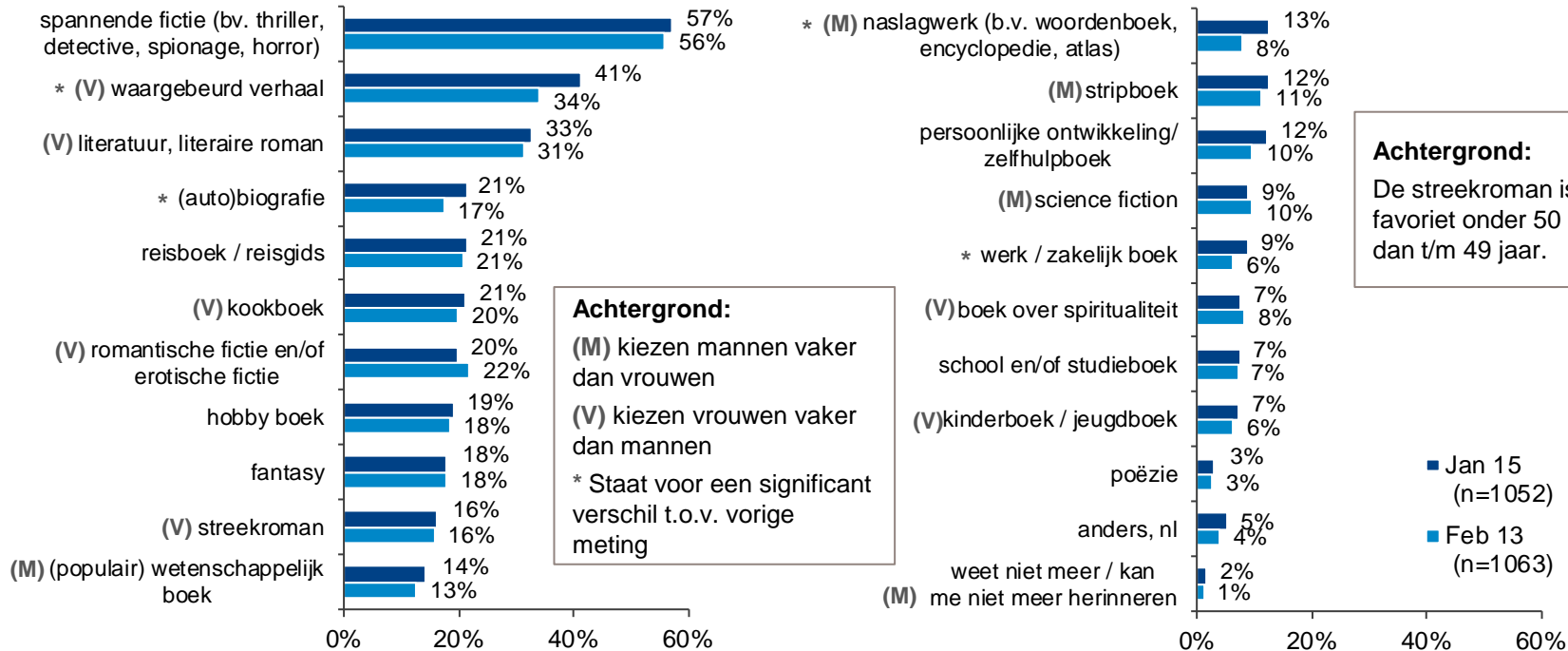
Jongeren t/m 25 jaar zijn vaker begonnen aan het lezen van hun eerste e-book tussen de 6 en 12 maanden geleden dan 25 plussers.

Meer dan de helft van de lezers leest graag spannende fictie. Een waargebeurd verhaal is vaker favoriet dan in 2013

Favoriete genres

Achtergrond:
 (M) kiezen mannen vaker dan vrouwen
 (V) kiezen vrouwen vaker dan mannen
 * Staat voor een significant verschil t.o.v. vorige meting

Achtergrond:
 De streekroman is vaker favoriet onder 50 plussers dan t/m 49 jaar.

De helft van de lezers leest minstens 1x per week boeken voor zijn/haar plezier in de vrije tijd

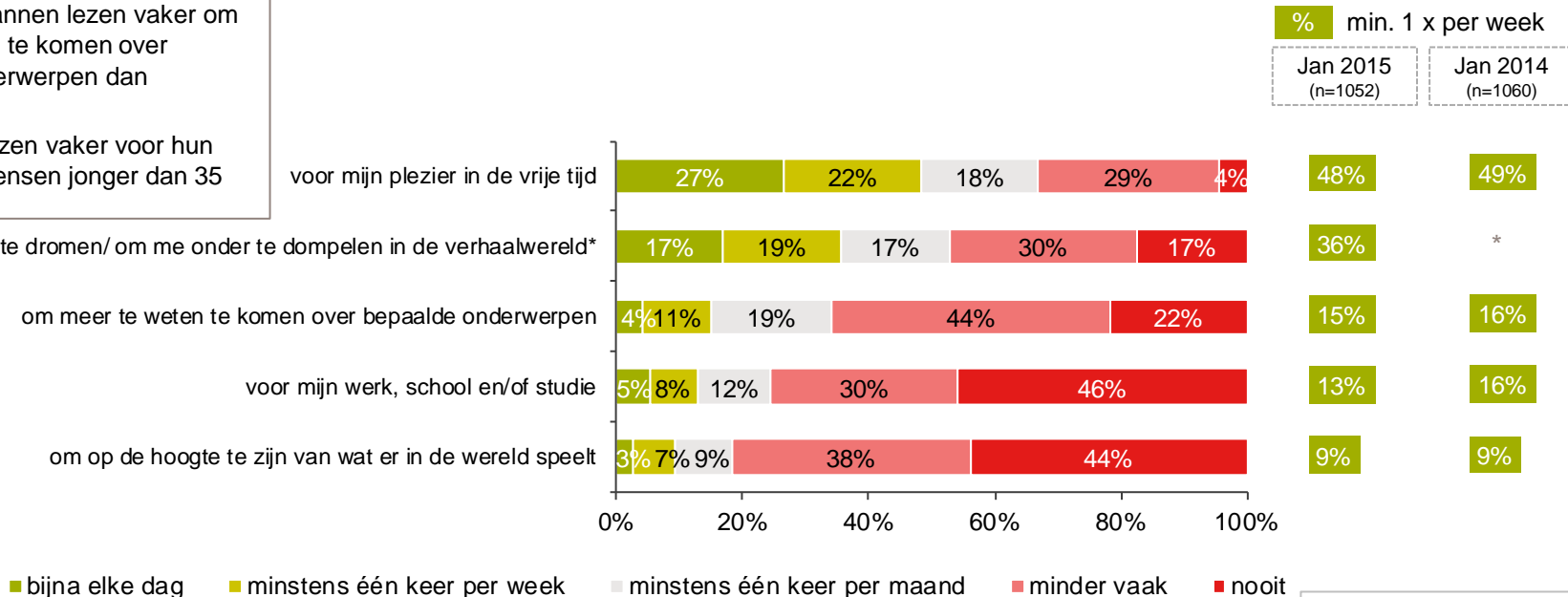

Achtergrond:

Vrouwen lezen vaker dan mannen voor hun plezier en om lekker weg te dromen. Mannen lezen vaker om meer te weten te komen over bepaalde onderwerpen dan vrouwen.

35-plussers lezen vaker voor hun plezier dan mensen jonger dan 35 jaar.

Redenen voor lezen van boeken

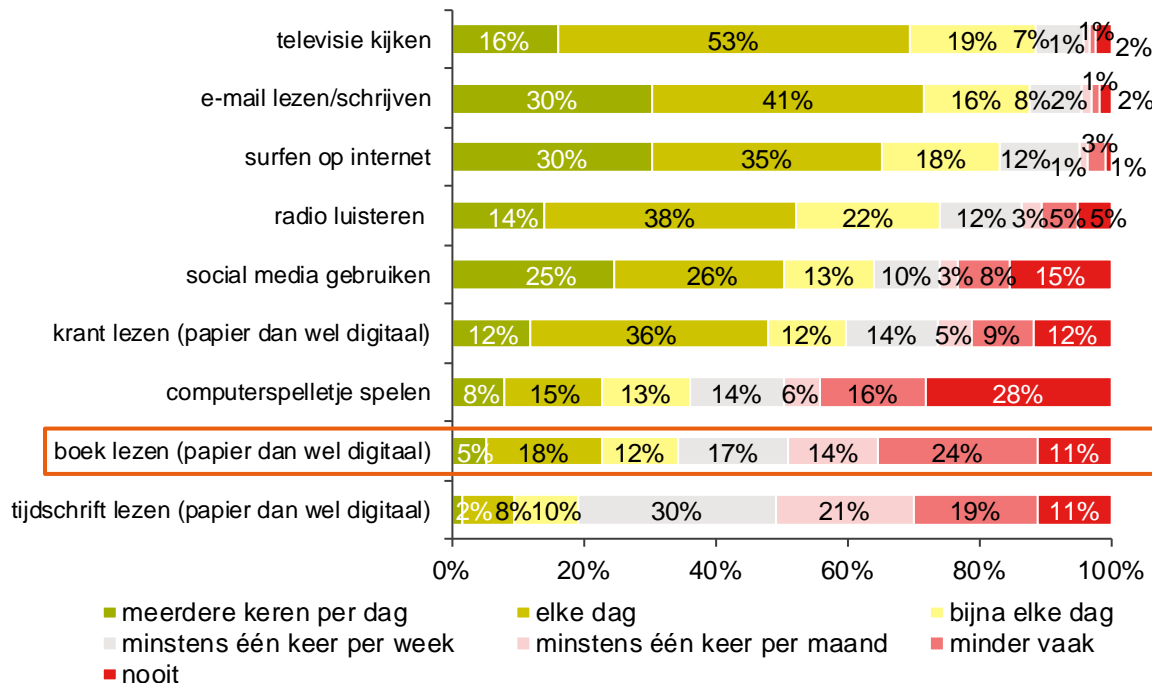

* niet meegenomen in meting

Het aandeel boeken lezen binnen de totale vrije tijdsbesteding blijft nagenoeg gelijk

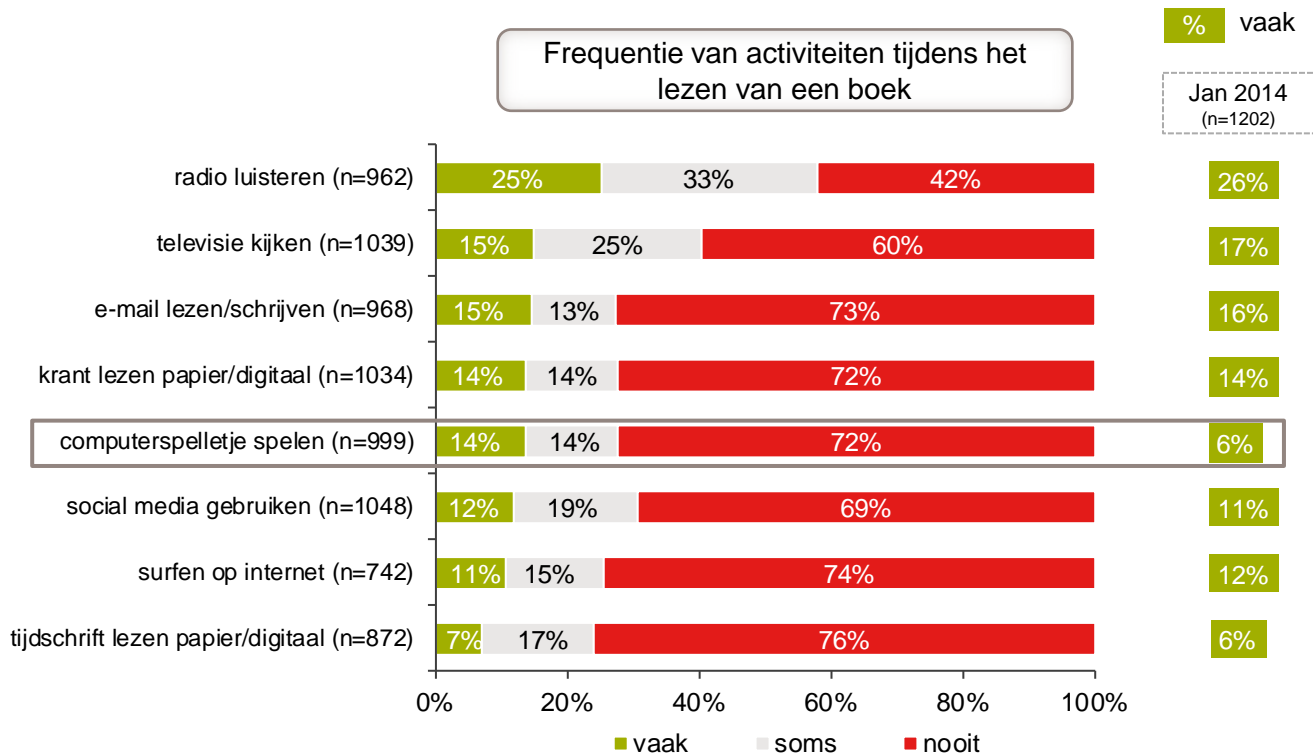
Frequentie activiteiten

% (bijna) elke dag/ meerdere keren per dag

	Jan 2015 (n=1201)	Jan 2014 (n=1202)	Jan 2013 (n=1202)
televisie kijken	88%	91%	93%
e-mail lezen/schrijven	88%	90%	91%
surfen op internet	83%	84%	85%
radio luisteren	74%	76%	74%
social media gebruiken	64%	63%	58%
krant lezen (papier dan wel digitaal)	60%	63%	66%
computerspelletje spelen	36%	39%	40%
boek lezen (papier dan wel digitaal)	34%	34%	37%
tijdschrift lezen (papier dan wel digitaal)	19%	21%	22%

Hoewel de combinatie van computerspellen spelen tijdens het lezen toeneemt, is radio luisteren nog altijd de activiteit die het vaakst in combinatie met lezen wordt gedaan

Achtergrond:

50 plussers lezen vaker de krant tijdens het lezen van een boek dan lezers t/m 49 jaar.

Laag en midden opgeleiden gebruiken vaker social media tijdens het lezen dan hoog opgeleiden.

Staat voor een significant verschil t.o.v. vorige meting

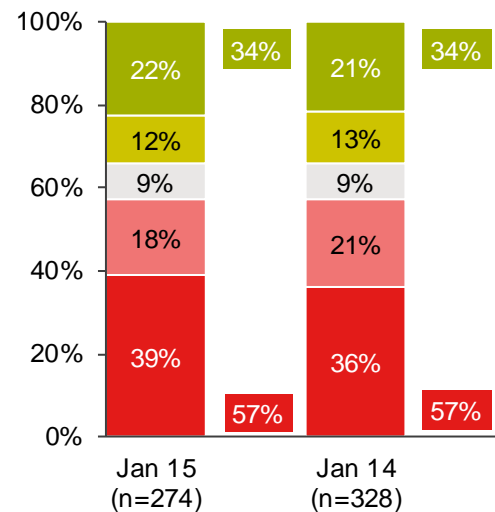
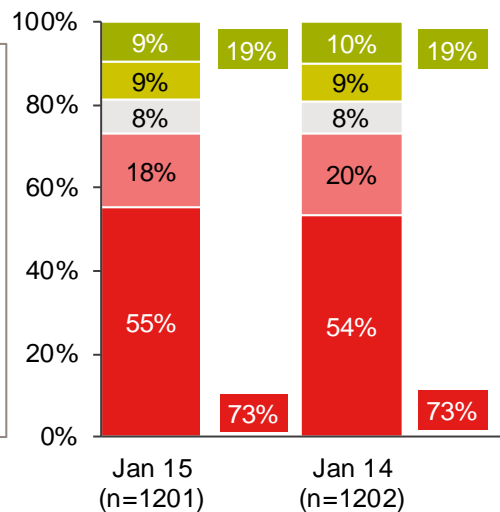
Een op de vijf consumenten leest regelmatig (minstens 1x per week) voor; voor ouders ligt dat op een derde

Frequentie voorlezen
Alle consumenten (incl. ouders)

Frequentie voorlezen
Ouders

Achtergrond:
Vrouwen lezen vaker voor dan mannen. Dit geldt ook vaker voor consumenten in de leeftijd 35 - 49 jaar ten opzichte van andere leeftijden.
Hoog opgeleiden lezen vaker voor dan laag opgeleiden.

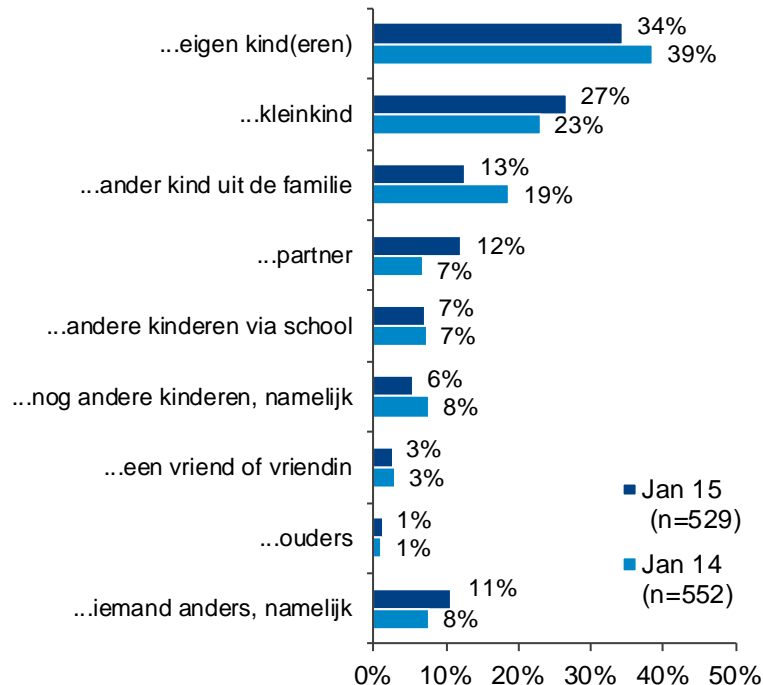
- (bijna) elke dag
- Minstens één keer per week
- Minstens één keer per maand
- Minder vaak
- Nooit

■ % leest minstens 1 keer per week tot elke dag voor uit een boek
■ % leest minder vaak/nooit voor uit een boek

Nog steeds lezen mensen het vaakst voor aan eigen kind(eren). Men leest iets vaker voor aan partner in vergelijking met vorig jaar

Voorlezen aan...

Achtergrond:

Voorlezers onder de 25 jaar lezen vaker aan een vriend(in) voor dan voorlezers van 25 jaar en ouder.

Laag opgeleiden lezen vaker voor aan een kleinkind dan midden en hoog opgeleiden.

Vrouwen lezen vaker voor aan andere kinderen via school, of nog andere kinderen dan mannen.

Kopen

Kopen

Gemiddeld kopen consumenten 5 boeken per jaar

Het aantal boeken dat men koopt op jaarbasis is wat afgenomen vergeleken met twee jaar geleden (toen gemiddeld 7 boeken). De meeste consumenten (60%) kopen tussen de 1 en 5 boeken per jaar.

Online kopers zoeken in vergelijking met kopers in een fysieke winkel vaker gericht naar een boek

Online boekenkopers bedenken vaker van tevoren al welk boek ze gaan kopen en vervolgens zoeken ze dit op en kopen ze wat ze gepland hadden. Deze manier van kopen wordt minder vaak gedaan door kopers in een fysieke boekwinkel (38% vs 60% online). Het merendeel van de online kopers vindt het belangrijk dat ze snel kunnen vinden wat ze zoeken en ze hebben meer behoefte aan aanvullende informatie. Voor de kopers in een fysieke boekhandel is snelheid en aanvullende informatie van minder groot belang. De sfeer in de winkel is juist het meest belangrijk. Het advies van een verkoper speelt niet voor iedereen een belangrijke rol.

De koopfrequentie blijft nagenoeg gelijk. Boekenkopers kochten afgelopen maand gemiddeld 2 boeken, dit is gelijk aan de vorige meting

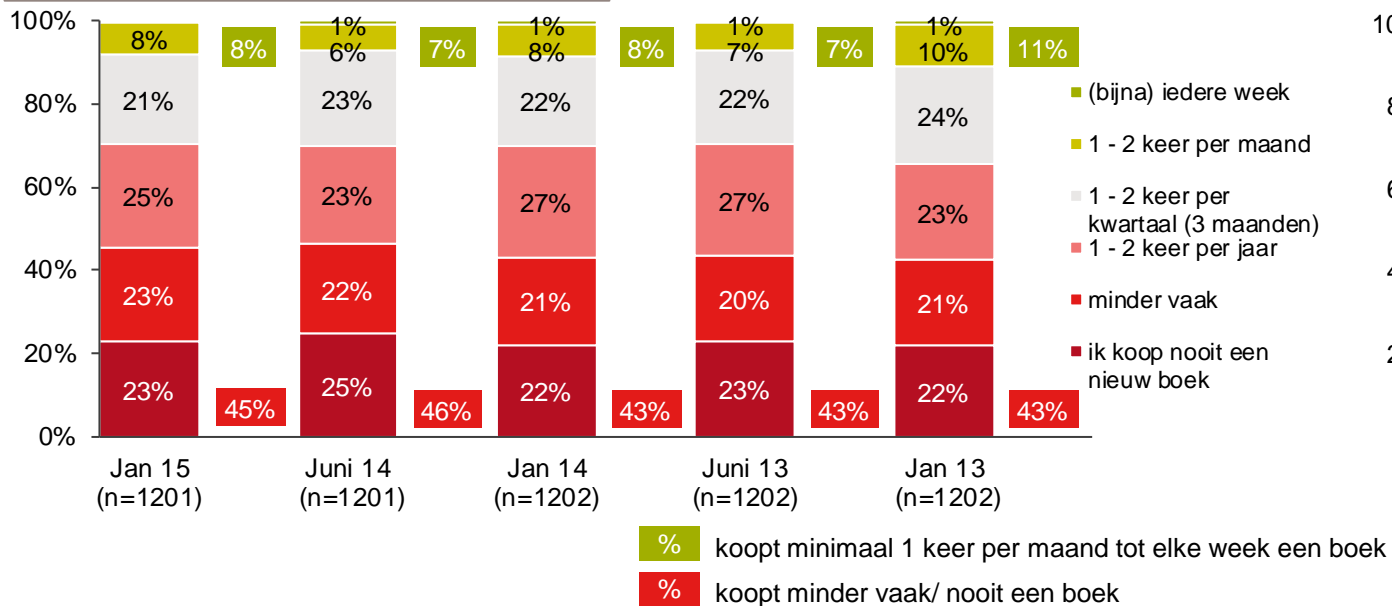

Achtergrond:

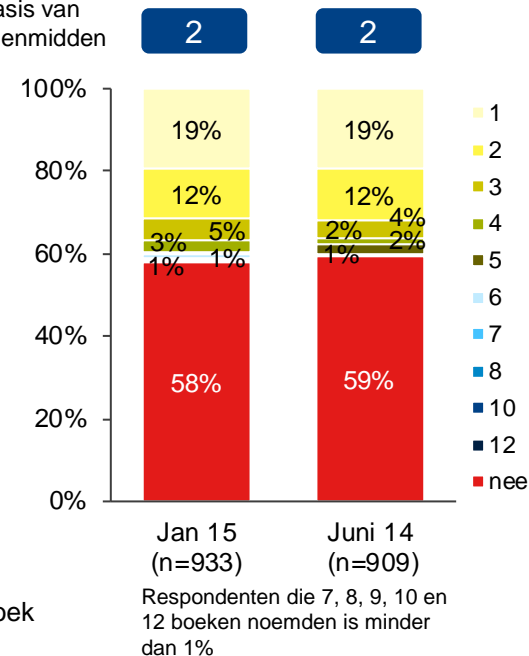
Hoog opgeleiden kopen vaker een boek dan laag opgeleiden.

Met name jongeren onder de 25 jaar kopen nooit een boek (39%).

Koopfrequentie nieuwe boeken

Gemiddelde op basis van klassenmidden

S03. Hoe vaak koopt u gemiddeld boeken (papier of e-book). Wij bedoelen hier nieuwe boeken, dus geen tweedehands boeken. Is dat:
 S04. En heeft u de afgelopen maand één of meer nieuwe boek(en) gekocht? Zo ja, hoeveel?

Basis S03: allen
 Selectie S04: koopt wel eens nieuwe boeken

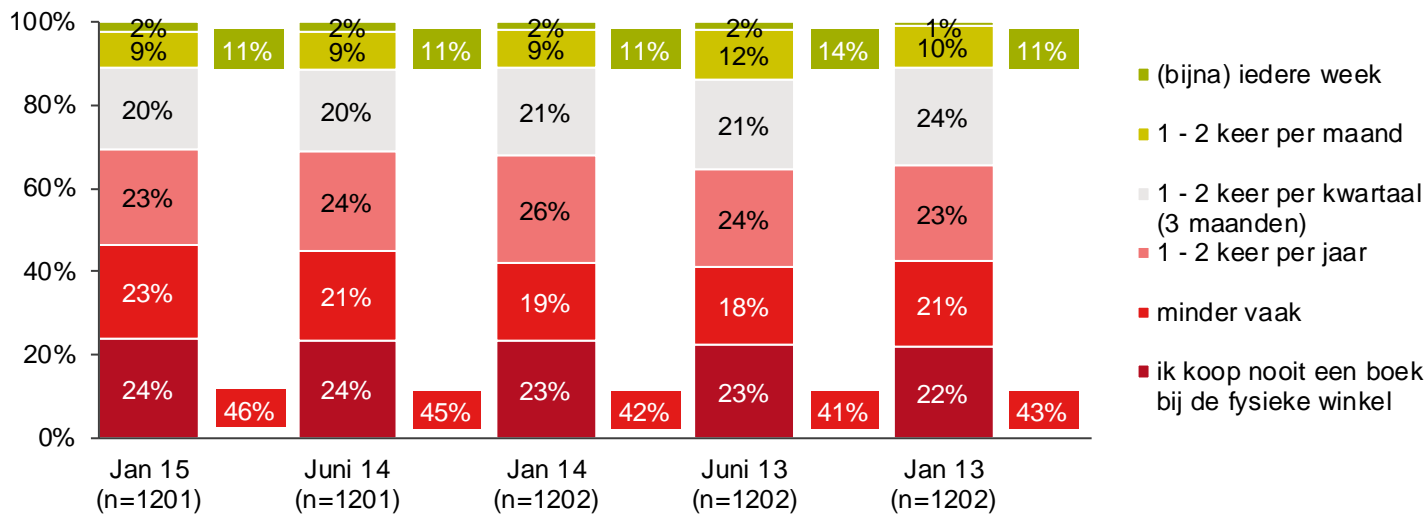
Nog steeds bezoekt een op de tien consumenten minstens één keer per maand een boekwinkel om daar een boek te kopen

Bezoekfrequentie boekwinkel

Achtergrond:

25 plussers en hoog opgeleide consumenten komen vaker in een fysieke boekwinkel om boeken te kopen dan consumenten jonger dan 25 jaar en laag opgeleiden.

■ % koopt minimaal 1 keer per maand tot elke week in de fysieke boekwinkel

■ % koopt minder vaak/ nooit in een fysieke boekwinkel

Aandeel omnichannel kopen (in boekwinkel en internet) blijft nagenoeg gelijk

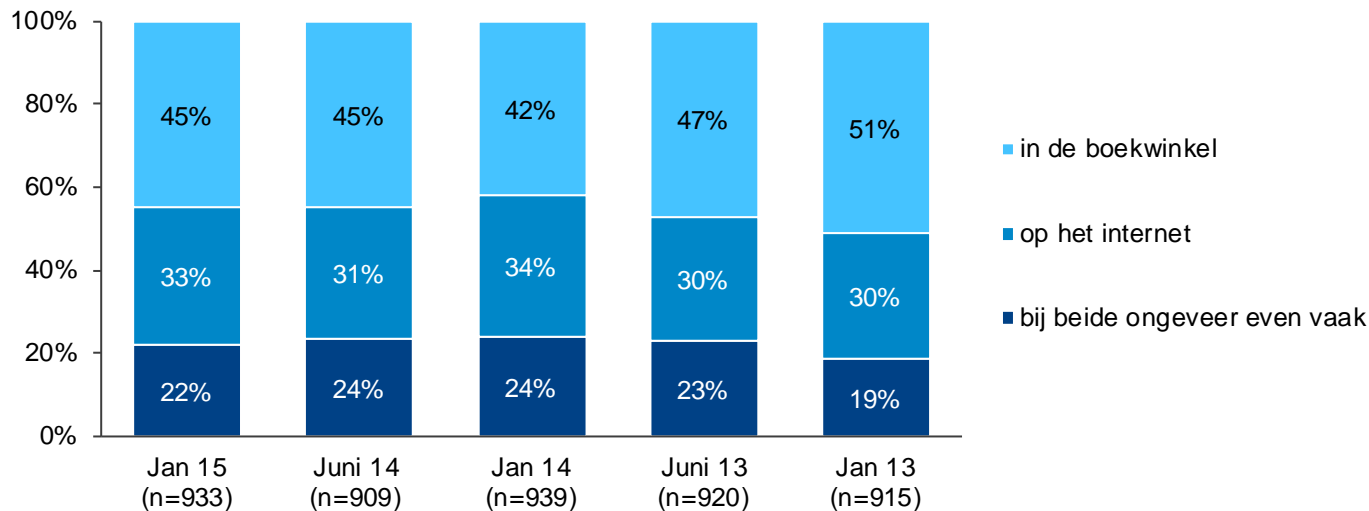

Doorgaans boeken kopen

Achtergrond:

50 plussers kopen boeken vaker in de boekwinkel dan consumenten onder de 50 jaar.

Midden en hoog opgeleiden kopen doorgaans vaker hun boeken via internet dan laag opgeleiden.

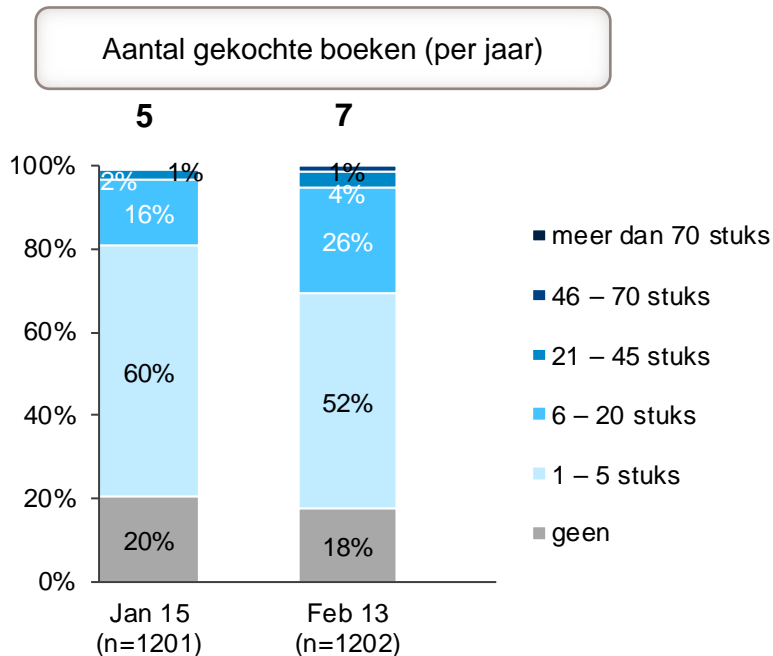
Gemiddeld aantal jaarlijks gekochte boeken gedaald van 7 (2013) naar 5 (2015). De meeste consumenten kopen 1-5 boeken per jaar

Gemiddeld aantal gekochte boeken op basis van klassenmidden

Achtergrond:

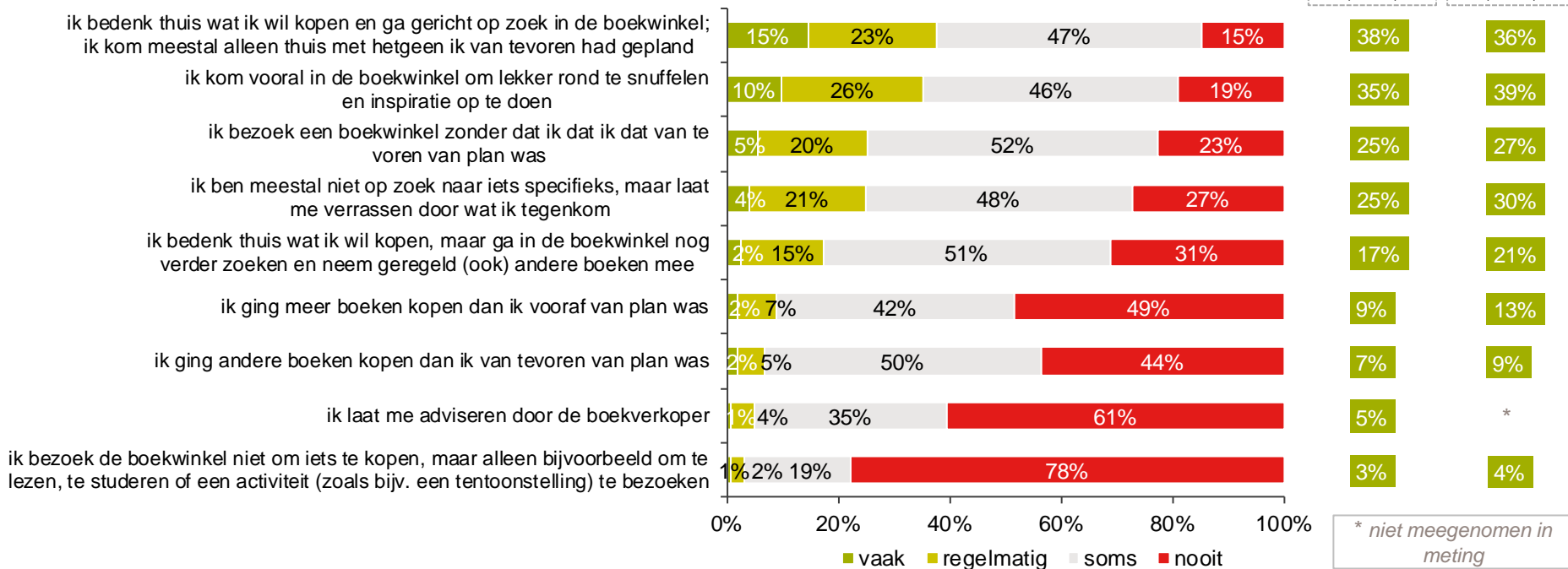
Hoog opgeleide consumenten kopen gemiddeld meer boeken per jaar dan laag opgeleiden.

Vier op de tien kopers bedenkt thuis wat ze gaan kopen en zoekt hier dan gericht naar in de boekwinkel

Situaties fysieke boekhandel

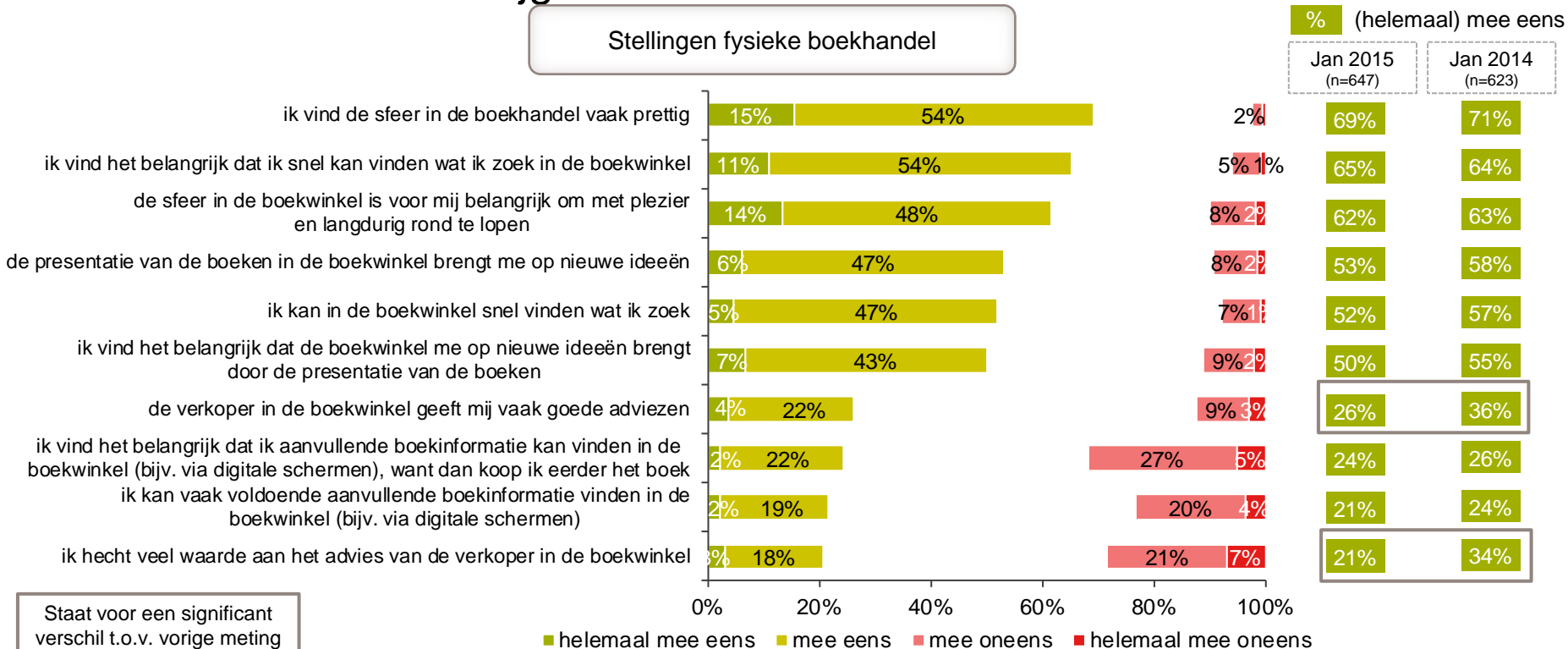
K02a. Gaat u bij het beantwoorden van de volgende vraag uit van het winkelen bij de fysieke boekwinkel. Hoe vaak komen onderstaande situaties bij u voor?

Selectie: koopt wel eens een boek in de boekwinkel

Zeven van de tien boekenkopers vindt de sfeer in de boekhandel prettig. Niet iedereen vindt het belangrijk informatie of advies te krijgen in de winkel

Stellingen fysieke boekhandel

Staat voor een significant verschil t.o.v. vorige meting

K03a. Gaat u bij het beantwoorden van de volgende vraag uit van het winkelen bij de fysieke boekwinkel. In hoeverre bent u het met onderstaande stellingen eens of oneens?

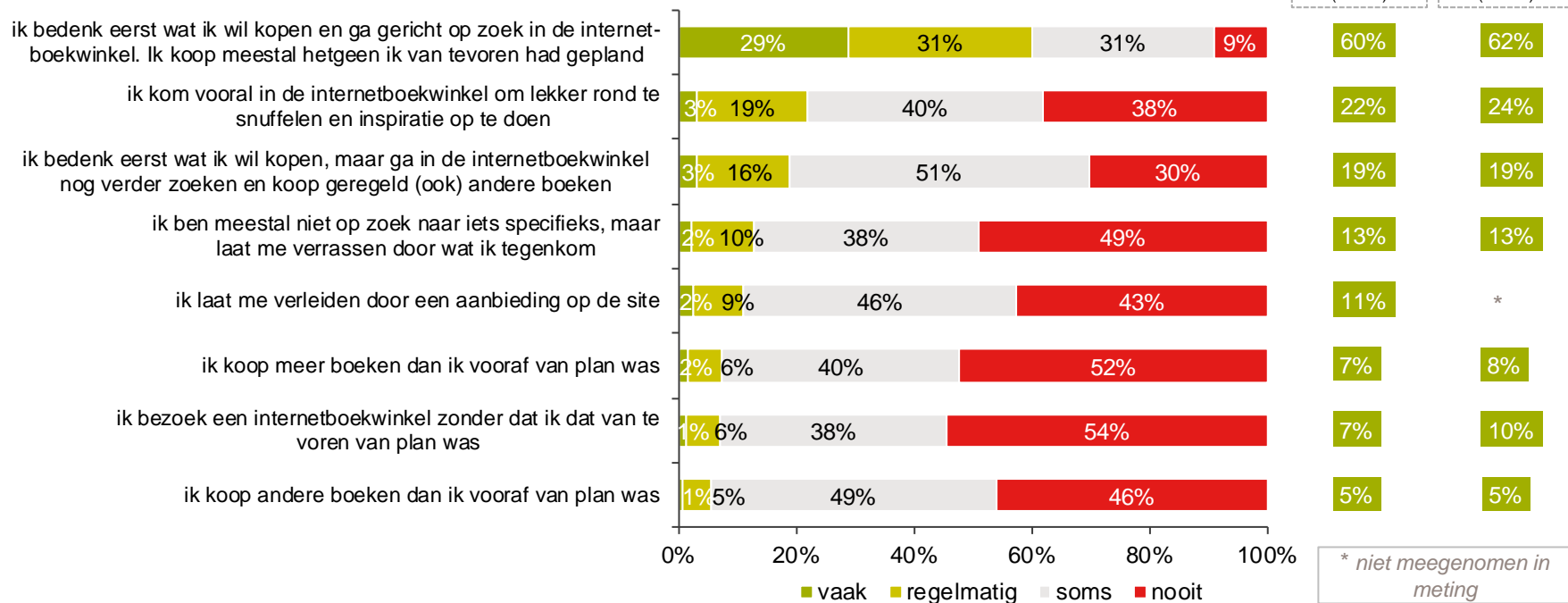
© GfK 2015 | Boekenbranche meting 31 | Januari 2015

Selectie: koopt wel eens een boek in de boekwinkel

Online kopers gaan vaker gericht op zoek naar een boek dat ze van tevoren hebben bedacht dan kopers in een fysieke winkel. Inspireren en verrassen minder belangrijk.

Situaties internetboekwinkel

K02b. Gaat u bij het beantwoorden van de volgende vraag uit van het winkelen bij een internetboekwinkel. Hoe vaak komen onderstaande situaties bij u voor?

Selectie: koopt wel eens een boek online

Voor online boekencopers is het vooral van belang dat ze snel kunnen vinden wat ze zoeken

Stellingen internetboekwinkel

K03b. Gaat u bij het beantwoorden van de volgende vraag uit van het winkelen bij een internetboekwinkel. In hoeverre bent u het met onderstaande stellingen eens of oneens?

Selectie: koopt wel eens een boek online

Bijna 6 op de 10 meest recente boekaankopen vond plaats in de fysieke boekwinkel

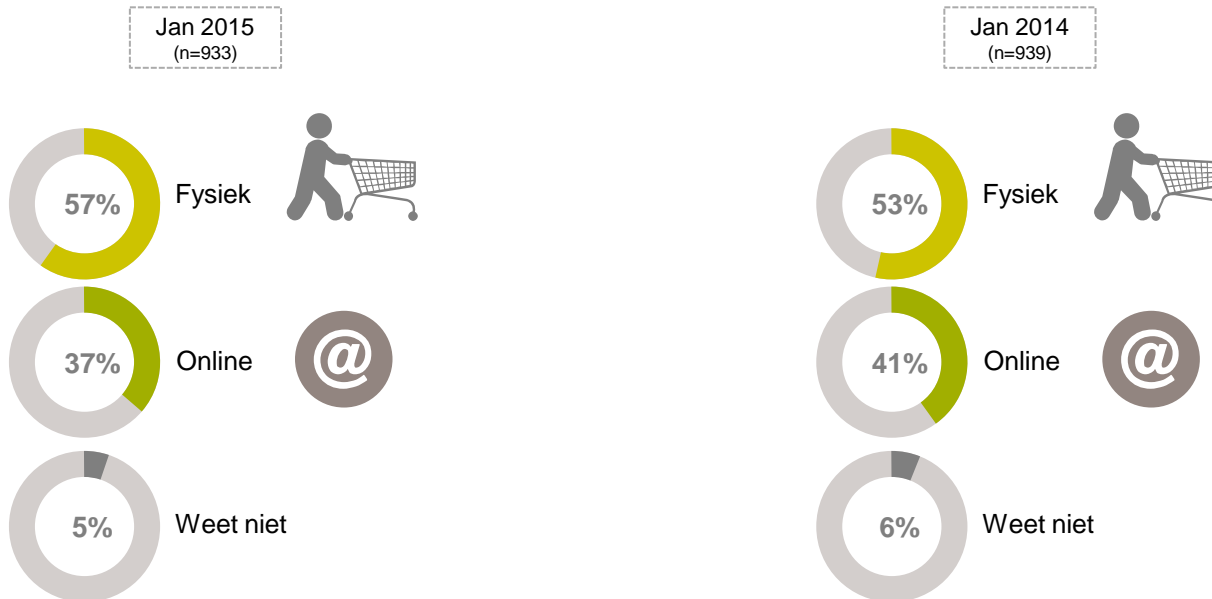

Laatst gekochte boek: boekwinkel vs. online

Achtergrond:

49 jarigen en jonger kopen hun boek vaker online dan 50+.

Hoog opgeleiden kopen vaker online dan laag opgeleiden.

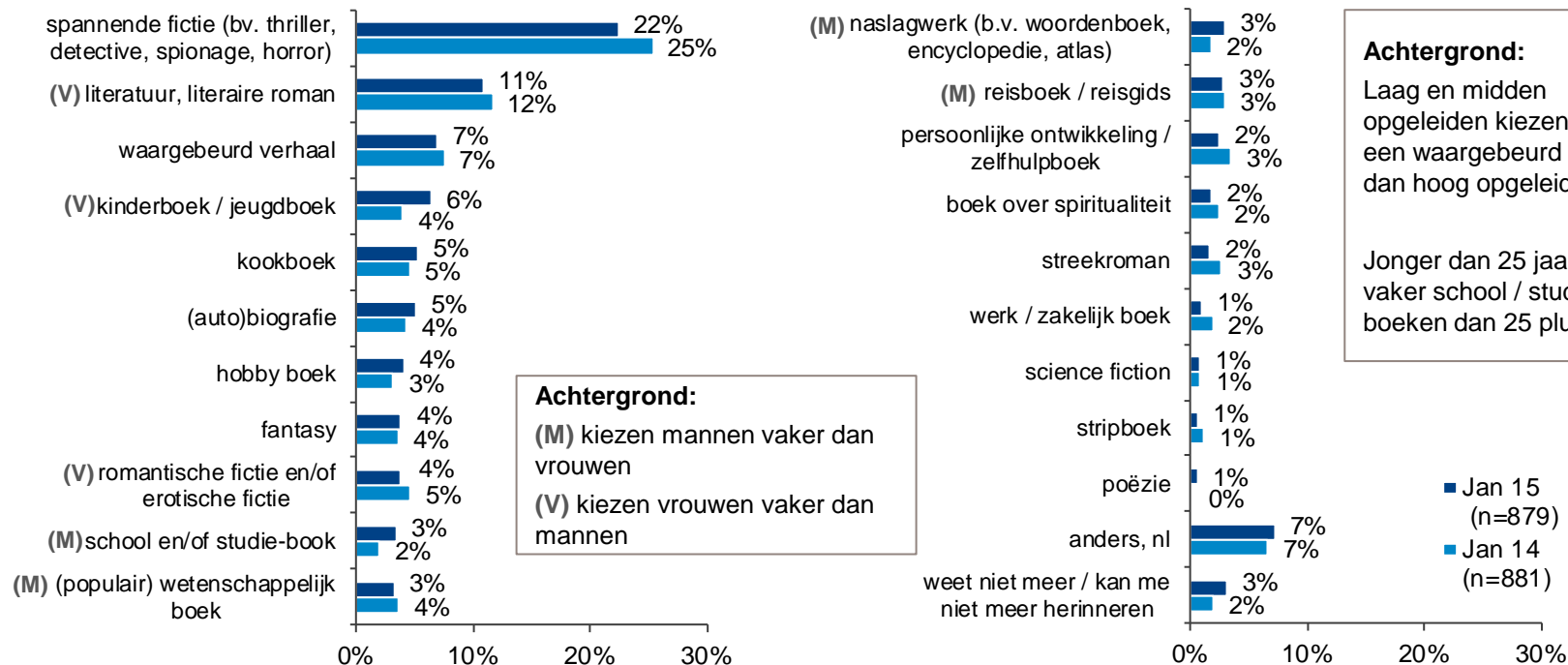
K4. U heeft eerder aangegeven wel eens nieuwe boeken te kopen. De volgende vragen gaan over uw meest recente aankoop. Als dit meerdere boeken betrof, gaat u dan uit van het duurste boek. Heeft u dit boek online of in de winkel gekocht?

Selectie: koopt wel eens een nieuw boek

De meest recente aankoop betreft het vaakst het genre spannende fictie

Laatst gekochte boek: genre

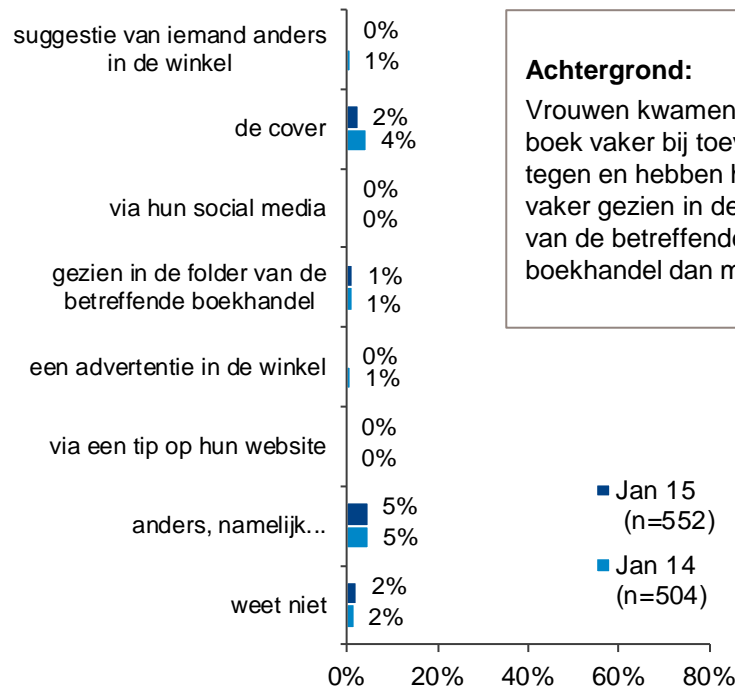
Achtergrond:
 (M) kiezen mannen vaker dan vrouwen
 (V) kiezen vrouwen vaker dan mannen

Achtergrond:
 Laag en midden opgeleiden kiezen vaker een waargebeurd verhaal dan hoog opgeleiden.
 Jonger dan 25 jaar koopt vaker school / studie boeken dan 25 plussers

Vier op de tien winkelpersonen wist van te voren exact welk boek ze gaan kopen. Twee op de tien kwam het boek bij toeval tegen

Laatst gekochte boek: beslissende factoren in fysieke boekhandel

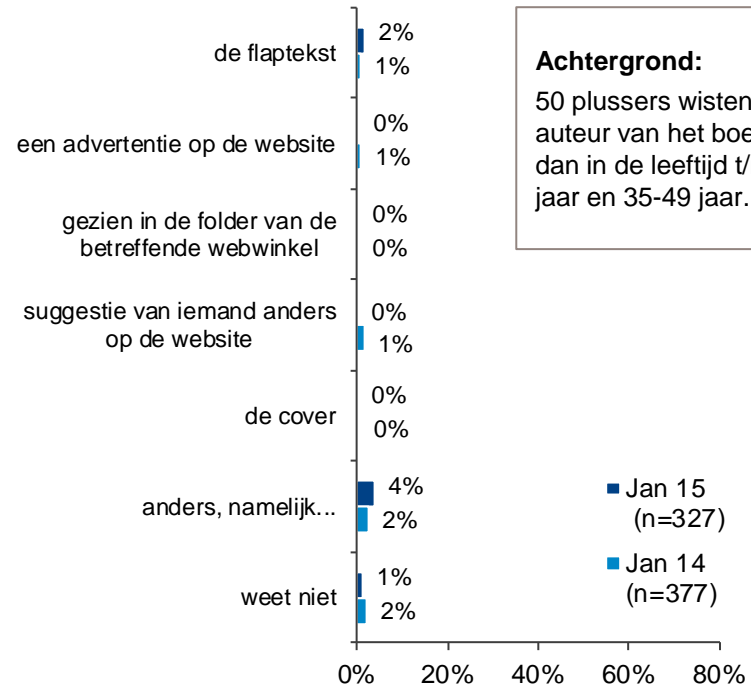
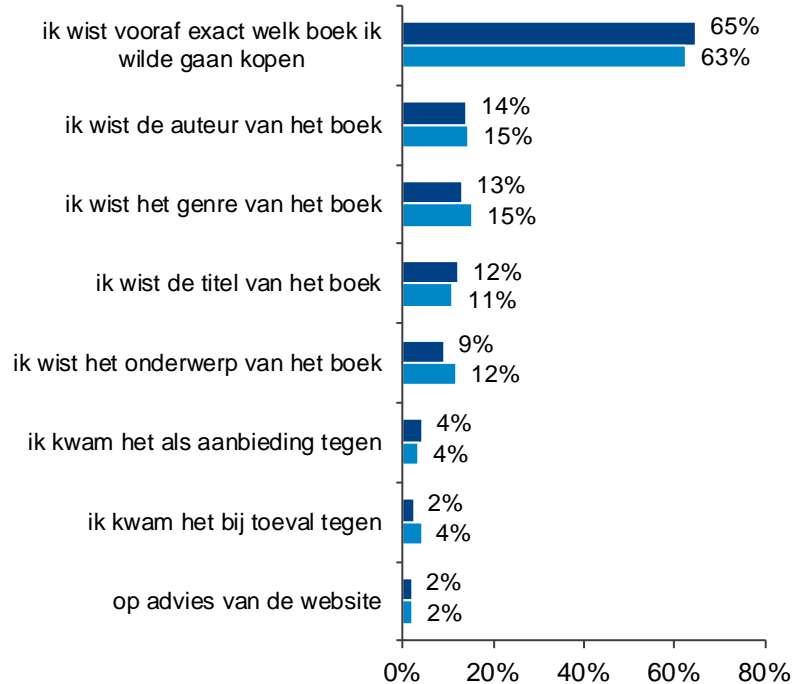
Achtergrond:

Vrouwen kwamen het boek vaker bij toeval tegen en hebben het vaker gezien in de folder van de betreffende boekhandel dan mannen.

De online kopers wisten vaker van te voren welk boek ze gingen kopen dan de kopers in een fysieke winkel

Laatst gekochte boek: beslissende factoren op website

Achtergrond:

50 plussers wisten de auteur van het boek vaker dan in de leeftijd t/m 24 jaar en 35-49 jaar.

■ Jan 15 (n=327)
■ Jan 14 (n=377)

Lenen

Lenen 1/2

Gemiddeld aantal geleende boeken neemt iets af

Een kwart van de bibliotheekbezoekers bezoekt tenminste 1x per maand om een boek te lenen. 7% van de bibliotheekbezoekers komt zelfs iedere week om een boek te lenen. Een derde leent zijn bibliotheekpas uit, meestal is dit aan de eigen partner. Gemiddeld worden iets minder boeken per keer geleend, namelijk 16 (vorig jaar was dat 19). Van de geleende boeken wordt gemiddeld tweederde daadwerkelijk gelezen. Het meest populaire genre om te lenen is spannende fictie (53%), gevolgd door literatuur (36%) en een waargebeurd verhaal (34%). Dit zijn dezelfde drie genres die men het liefst leest en het laatst gekocht heeft.

Bijna helft beslist in bibliotheek welk boek ze gaan lenen

47% van de mensen die boeken leent weet van tevoren niet specifiek welk boek ze gaan lenen, maar beslist pas in de bibliotheek. Een kwart weet het meestal wel en voor een derde van de consumenten wisselt het. Het gebeurt regelmatig dat men met meer boeken thuis komt dan gepland. Bij de helft van de bibliotheekleners komt dit wel eens voor en bij 17% zelfs heel vaak.

Snel kunnen vinden wat men zoekt van belang in bibliotheek

Driekwart vindt het belangrijk dat ze snel kunnen vinden wat ze zoeken, 58% kan ook daadwerkelijk snel vinden wat hij zoekt. Na het snel kunnen vinden, is de sfeer in de bibliotheek ook van belang (66%). Het advies van medewerkers wordt het minst belangrijk gevonden (33%).

Lenen 2/2

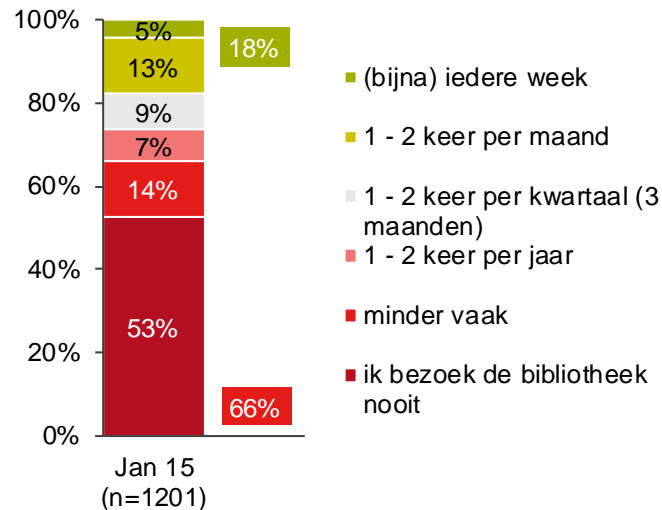

Een kwart van de mensen die nooit naar de bibliotheek gaat, haalt zijn boeken ergens anders vandaan. Het ergens anders vandaan halen van boeken is de meest genoemde reden om geen gebruik te maken van de bibliotheek. Deze groep is dus feitelijk wel als lezers aan te merken. Andere redenen zijn dat men niet houdt van lezen (18%) en het hebben van geen tijd om de bibliotheek te bezoeken (14%).

Een derde van de bibliotheekbezoekers komt eens per maand in de bibliotheek om een boek te lenen

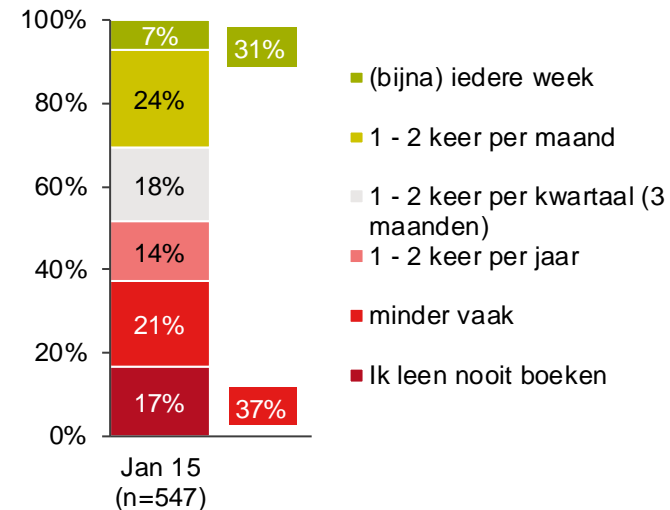
Bezoekfrequentie bibliotheek

Achtergrond:

Vrouwen bezoeken de bibliotheek vaker (zowel voor 'normaal bezoek', als voor lenen) dan mannen.

Bezoekfrequentie bibliotheek: lenen

Geen vergelijking met voorgaande metingen, omdat de vraag deze meting anders gesteld is

- % komt minimaal 1 keer per maand tot elke week in de bibliotheek (om boeken te lenen)
- % komt minder vaak/ nooit in een bibliotheek (om boeken te lenen)

S07a. Hoe vaak komt u gemiddeld in de bibliotheek?

S07b. Hoe vaak komt u gemiddeld in de bibliotheek om een (of meerdere) boek(en) te lenen?

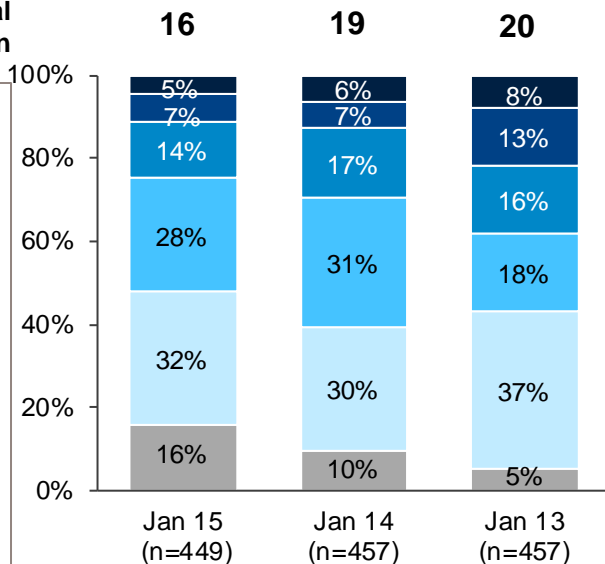
Basis S07a: allen
Selectie S07b: bezoekt wel eens de bibliotheek

Gemiddeld worden er minder boeken geleend. Van de geleende boeken wordt gemiddeld tweederde daadwerkelijk gelezen

Aantal boeken per jaar geleend in bibliotheek

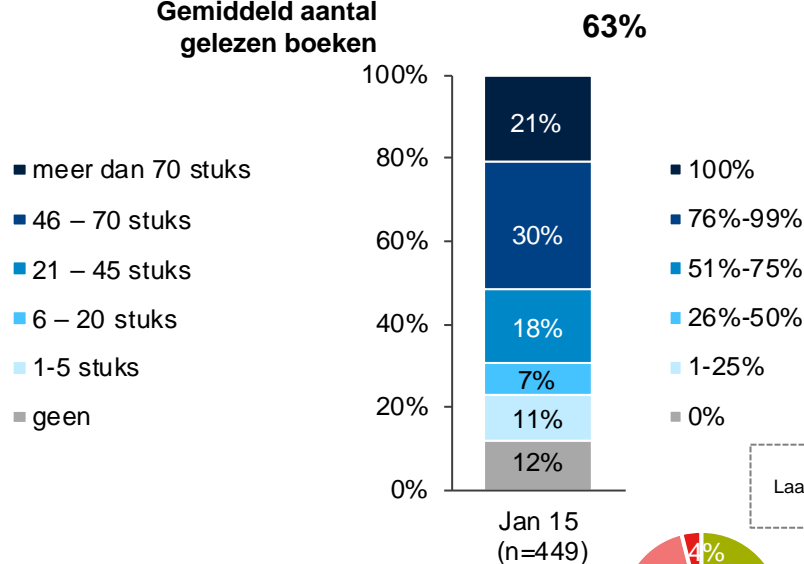
Gemiddeld aantal geleende boeken

Let op vergelijkbaarheid: selectie voor deze vraag is deze meting voor het eerst anders

Aantal boeken daadwerkelijk gelezen van geleende boeken

Gemiddeld aantal gelezen boeken

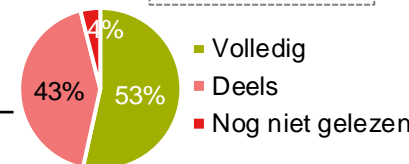

Let op vergelijking is indicatief. De vraag was in eerdere meting anders gesteld

Achtergrond:

25 plussers lenen gemiddeld meer boeken per jaar dan jongeren (< 25 jaar). Dit geldt ook voor vrouwen ten opzichte van mannen. Tevens lezen vrouwen vaker hun geleende boeken daadwerkelijk dan mannen.

Mei 13 n=478
Laatst geleende boek uitgelezen

Selectie: leent wel eens een boek

B03a. Kunt u een schatting geven van hoeveel boeken (papieren en e-books) u op jaarbasis leent bij de bibliotheek?

B03b. Kunt u een schatting geven van hoeveel bij de bibliotheek geleende boeken u op jaarbasis ook daadwerkelijk leest?

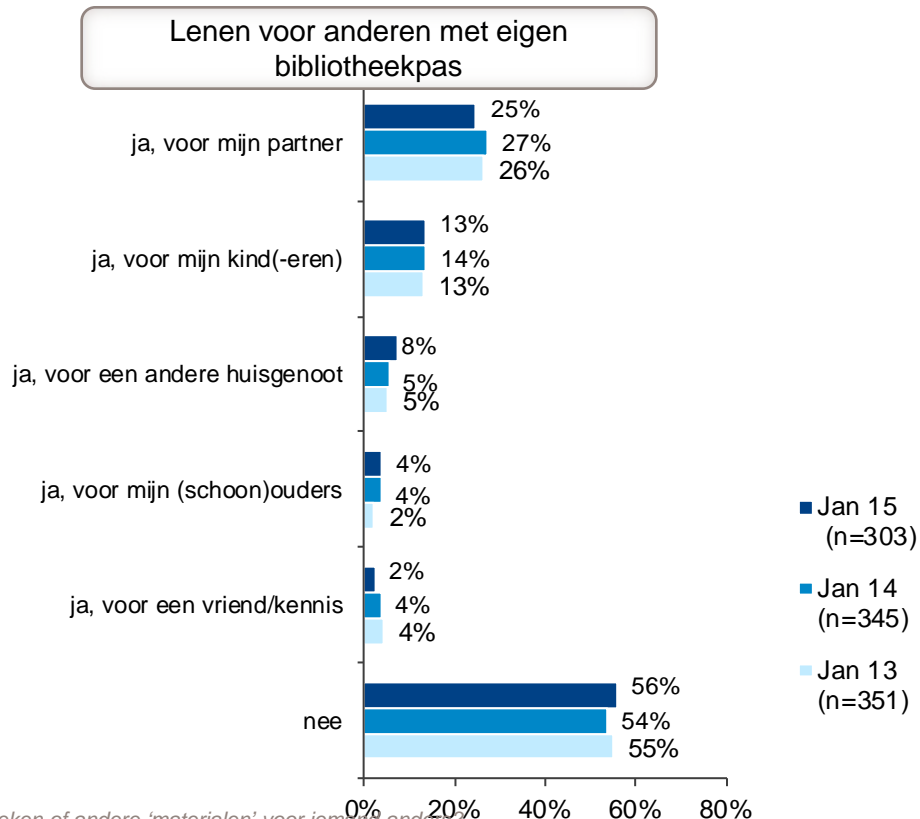
Iets minder dan de helft van de mensen die wel eens boeken lenen, leent wel eens boeken voor iemand anders

Achtergrond:

Leeftijd < 25 jaar en laag opgeleiden lenen de bibliotheekpas vaker uit aan een andere huisgenoot dan 25 plussers en midden en hoog opgeleiden.

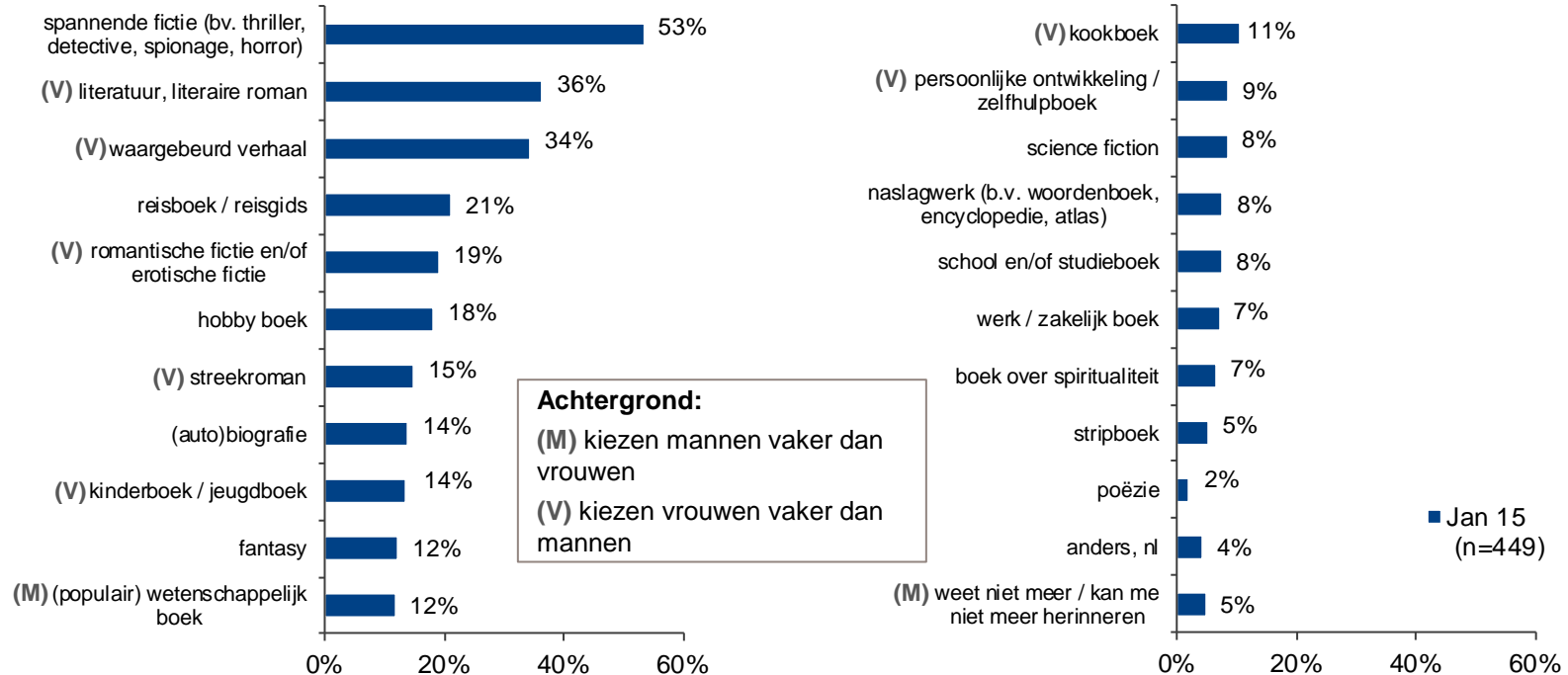
Let op vergelijkbaarheid: selectie voor deze vraag is deze meting voor het eerst anders

Spannende fictie is naast meest gelezen genre, ook het genre dat het vaakst geleend wordt

Genres lenen

Driekwart van de bibliotheek leners vindt het belangrijk snel te kunnen vinden wat ze zoeken

Let op vergelijkbaarheid: selectie voor deze vraag is deze meting voor het eerst anders

K03c. Gaat u bij het beantwoorden van de volgende vraag uit van het lenen van boeken bij de bibliotheek. In hoeverre bent u het met onderstaande stellingen eens of oneens?

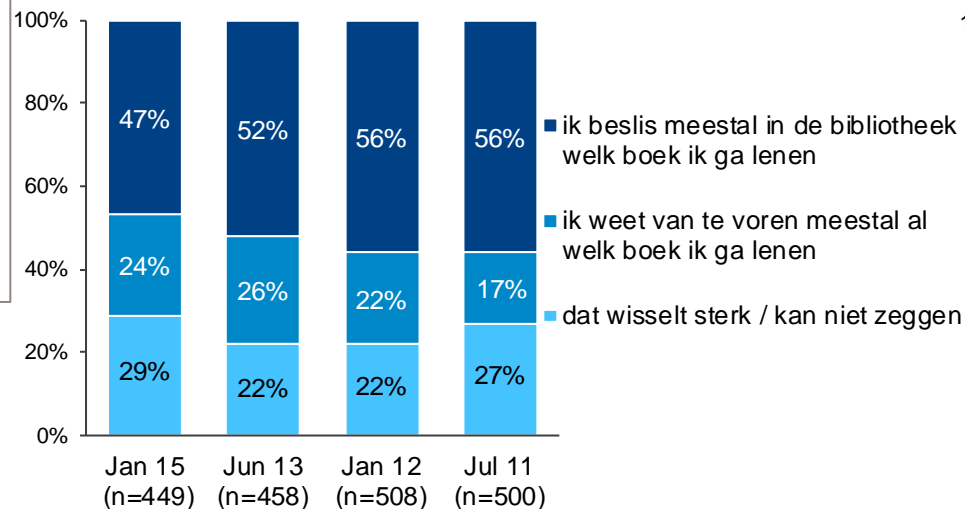
© GfK 2015 | Boekenbranche meting 31 | Januari 2015

Selectie: leent wel eens boeken

Bijna de helft beslist in de bibliotheek welk boek wordt geleend; tweederde komt wel eens met meer boeken thuis dan gepland

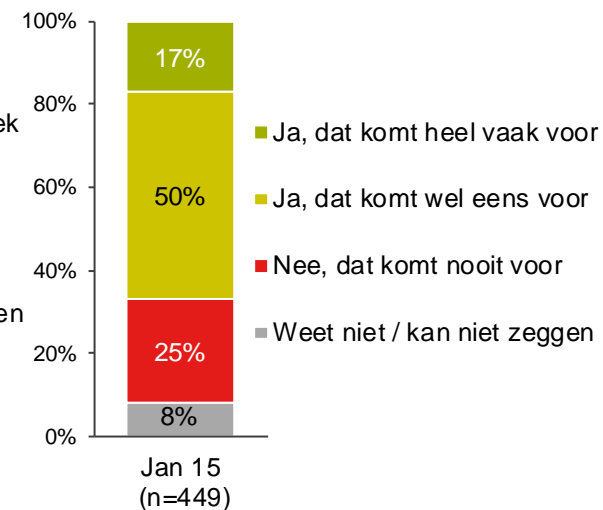

Keuze voor het boek in bibliotheek

Let op vergelijkbaarheid: selectie voor deze vraag is deze meting voor het eerst anders

Meer boeken lenen dan aanvankelijk van plan

Achtergrond:

Mannen weten vaker al van te voren welk boek ze gaan lenen dan vrouwen. Vrouwen lenen vaker meer boeken dan ze aanvankelijk van plan waren dan mannen.

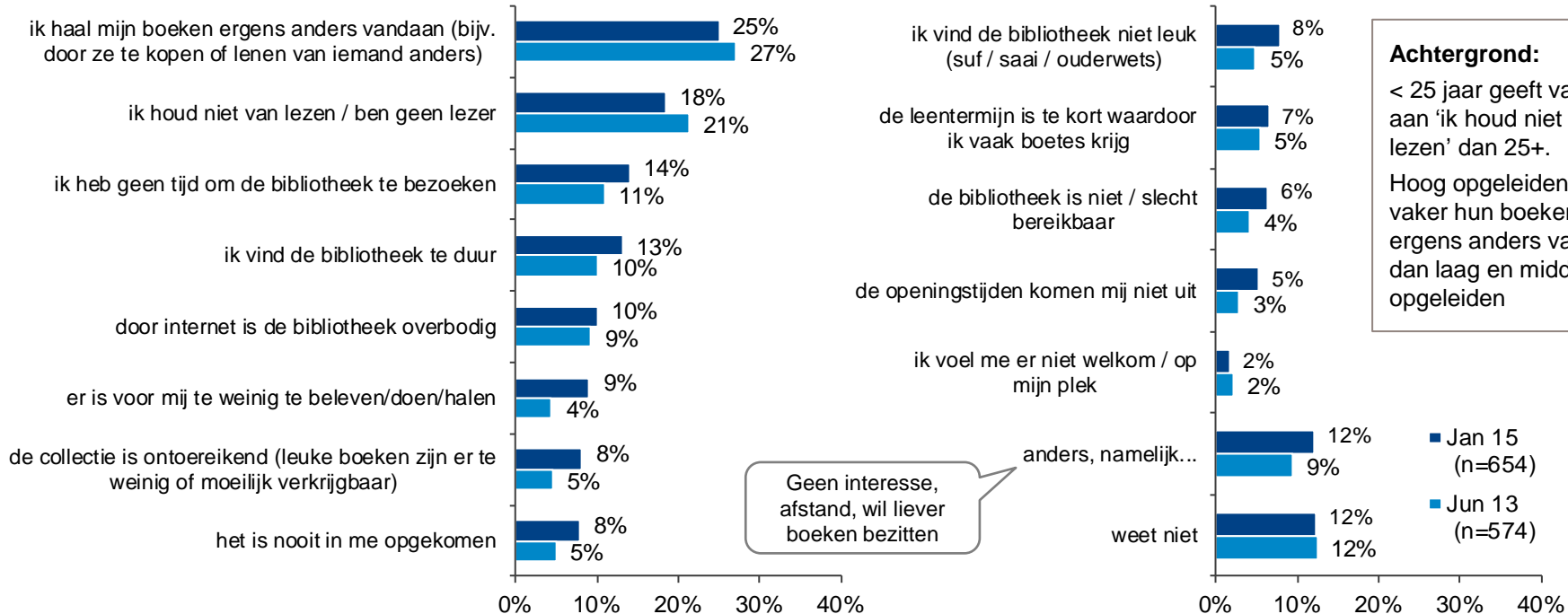
B05a. Weet u meestal van te voren welk boek u wilt lenen als u naar de bibliotheek gaat of maakt u die keuze meestal in de bibliotheek?
 B05b. Leent u bij een bibliotheekbezoek wel eens meer boeken dan u aanvankelijk van plan was?

Selectie: leent wel eens een boek

Niet-bibliotheekbezoekers geven als voornaamste reden dat zij hun boeken 'ergens anders vandaan halen'

Redenen geen gebruik maken van bibliotheek

Achtergrond:
 < 25 jaar geeft vaker aan 'ik houd niet van lezen' dan 25+.
 Hoog opgeleiden halen vaker hun boeken ergens anders vandaan dan laag en midden opgeleiden

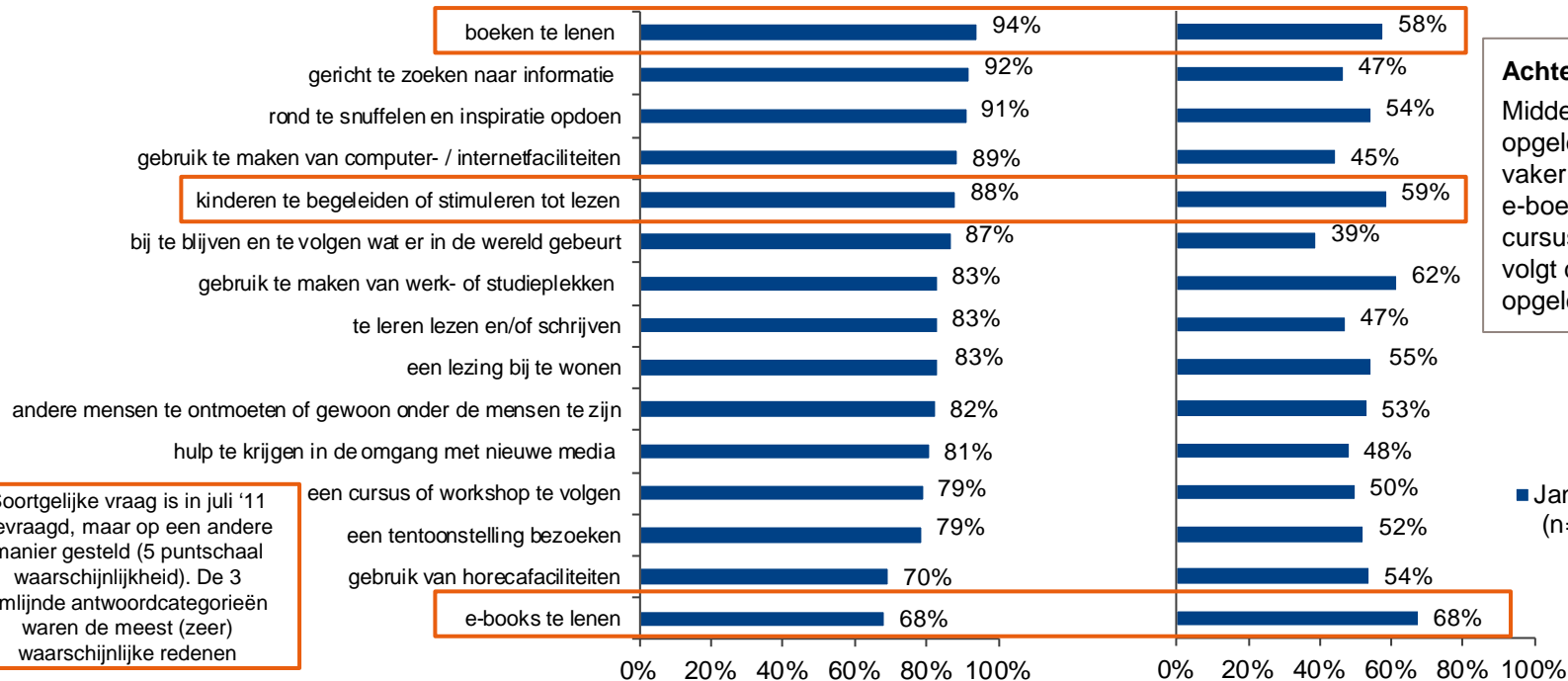
Geen interesse, afstand, wil liever boeken bezitten

Over 5 jaar zal de bibliotheek (naar eigen verwachting) vooral gebruikt worden om e-books te lenen

Redenen gebruik maken bibliotheek op dit moment: om ...

Redenen gebruik maken bibliotheek over 5 jaar: om ...

Achtergrond:
Midden en hoog opgeleiden verwachten vaker dat men in 2020 e-boeken leent en een cursus of workshop volgt dan laag opgeleiden.

■ Jan 15
(n=547)

Soortgelijke vraag is in juli '11 gevraagd, maar op een andere manier gesteld (5 puntschaal waarschijnlijkheid). De 3 omliggende antwoordcategorieën waren de meest (zeer) waarschijnlijke redenen

B09. Kunt u aangeven of u het waarschijnlijk vindt dat mensen voor onderstaande redenen gebruik maken van de bibliotheek, (a) op dit moment, (b) over 5 jaar (dus in 2020).

Bestedingen en invloed op aankoop

Bestedingen en invloed op aankoop 1/2

Afname aankoop boeken, maar ook van andere entertainmentproducten

In het algemeen is de financiële situatie van consumenten gelijk gebleven aan vorig jaar. Voor drie op de tien consumenten is de huidige economische situatie in (zeer) sterke mate aanleiding om minder geld te besteden in het algemeen. Dit is nagenoeg gelijk gebleven ten opzichte van vorig jaar. Overall hebben consumenten gemiddeld minder entertainmentproducten aangeschaft in de afgelopen 2 jaar. Opvallend is dat consumenten aangeven minder vaak geld te besteden aan e-books, terwijl uit de verkoopcijfers blijkt dat de verkoop van e-books blijft stijgen. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat meer mensen e-books kopen, maar dat zij per persoon minder e-books aanschaffen en / of vaker via andere kanalen aan e-books komen.

Belang van de economische situatie voor (afgenomen) koopintentie stabiliseert.

De invloed van de huidige economische situatie op de bestedingen aan boeken is gelijk gebleven met vorig jaar. Ruim een derde van de consumenten besteedt nu minder geld aan boeken in vergelijking met 2 jaar geleden. Het aantal consumenten dat aangeeft nu veel minder geld te besteden aan boeken is toegenomen vergeleken met de vorige meting (17% vs. 13% vorige meting). De verminderde bestedingen gelden in het algemeen voor alle boekvormen. Opvallend is dat dit relatief sterk geldt voor e-books: per saldo is het aandeel mensen die minder is gaan besteden aan e-books verdubbeld ten opzichte van de vorige meting (januari 2014).

Bestedingen en invloed op aankoop 2/2

Bezuiniging en prijsniveau van invloed op verminderde bestedingen...

Bezuiniging is de belangrijkste reden dat men minder geld is gaan besteden aan boeken (38%). Over het algemeen vindt men boeken te duur geworden en is men voorzichtiger geworden met het uitgeven van geld.

... en ook tweedehandsmarkt speelt daarbij een sterke rol

De afname in bestedingen aan boeken ligt niet zozeer aan verminderde interesse, want het aandeel consumenten dat zegt minder te zijn gaan lezen is afgenomen (24% vs. 30% vorig jaar). We zien dat de tweedehandsmarkt vaker een oorzaak is om minder boeken te kopen. Ook wanneer we vragen naar de voorkeursplaats voor het kopen van een boek zien we een toename van de tweedehandsmarkt. Vaker dan vorig jaar koopt men bij voorkeur een boek tweedehands via de volgende kanalen: op een (boeken) markt, via internetwinkel of via andere internetkanalen. Ondanks de opkomst van de tweedehandsmarkt, schaffen de meeste consumenten toch bij voorkeur een nieuw boek aan (in fysieke winkel of via internetwinkel).

Er is geen verandering in de financiële situatie vergeleken met vorig jaar

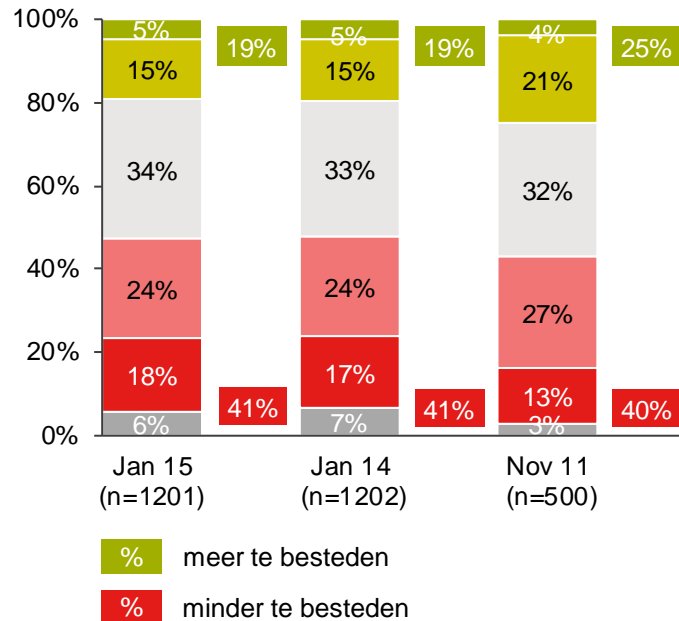

Financiële situatie vergeleken met 2 jaar geleden

Achtergrond:

Mensen t/m 34 jaar geven vaker aan nu meer te besteden te hebben dan 35 plussers.

Consumenten ouder dan 50 jaar geven vaker aan veel minder te besteden te hebben dan consumenten t/m 49 jaar.

- ik heb nu veel meer te besteden
- ik heb nu iets meer te besteden
- ik heb nu ongeveer even veel te besteden
- ik heb nu iets minder te besteden
- ik heb nu veel minder te besteden
- weet niet / wil niet zeggen

Bijna 30% van de consumenten besteedt minder geld als gevolg van de economische situatie

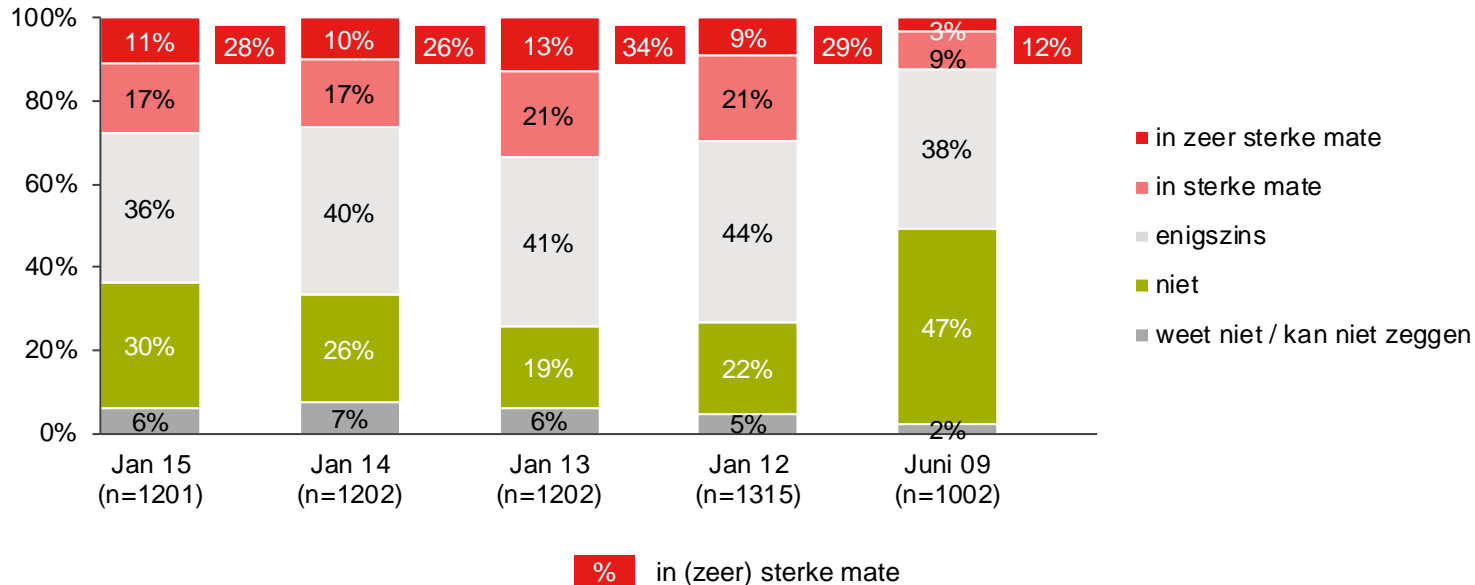

Economische situatie reden om minder te besteden

Achtergrond:

De economische situatie is voor vrouwen vaker aanleiding om minder geld te besteden dan voor mannen. Dit geldt ook voor laag en midden opgeleiden ten opzichte van hoogopgeleiden.

En het geldt eveneens voor 35 plussers ten opzichte van consumenten onder de 25 jaar.

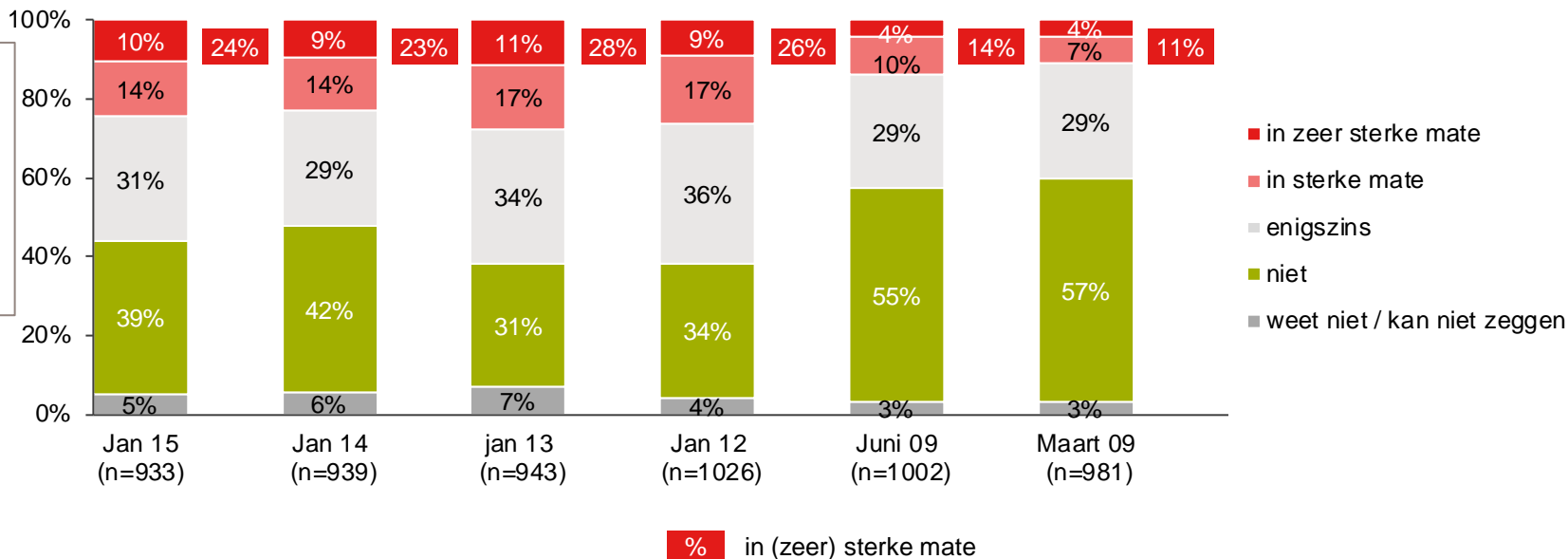

De ingezette stijging t.a.v. de bestedingen aan boeken stabiliseert

Economische situatie reden om minder te besteden aan boeken

Achtergrond:
Effect vooral sterk bij vrouwen en laag en midden opgeleiden.

Een boek wordt weer wat vaker aangeschaft

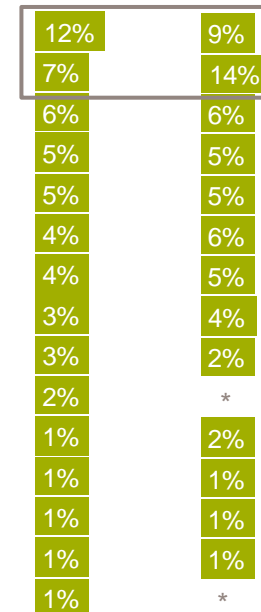
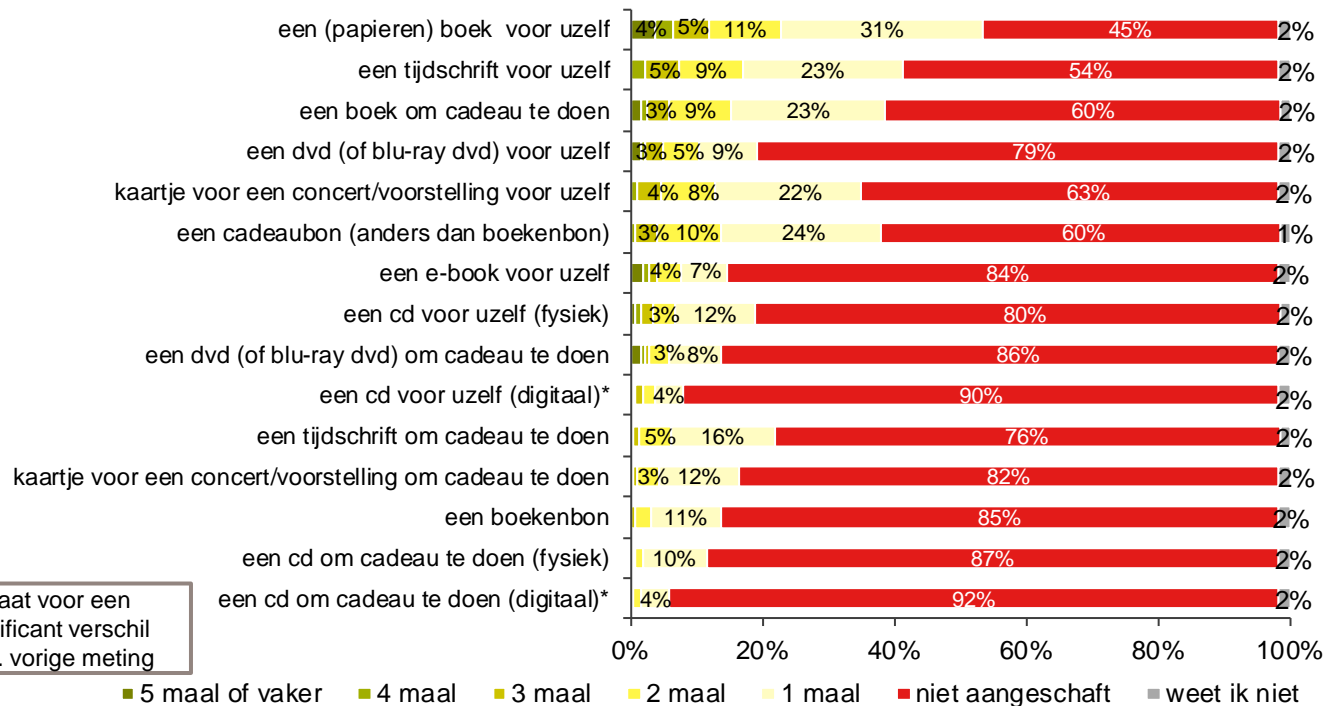

Aantal keer producten aangeschaft in afgelopen 3 maanden

% 1x per maand of vaker

Jan 2015
(n=933)

Jan 2014
(n=939)

Staat voor een significant verschil t.o.v. vorige meting

* niet meegenomen in meting

A1. Hoe vaak heeft u in de afgelopen drie maanden de volgende zaken aangeschaft. Wanneer u dit niet exact weet, probeert u dan alstublieft een inschatting te maken:

Selectie: koopt wel eens een nieuw boek

De groep die nu minder vaak boeken koopt dan 2 jaar terug, is groter dan groep die vaker koopt. Ditzelfde geldt voor de andere producten

Producten meer of minder aangeschaft afgelopen 2 jaar

Aanschaf meer vs. minder dan 2 jaar geleden

Jan 2015
(n=933)

Jan 2014
(n=939)

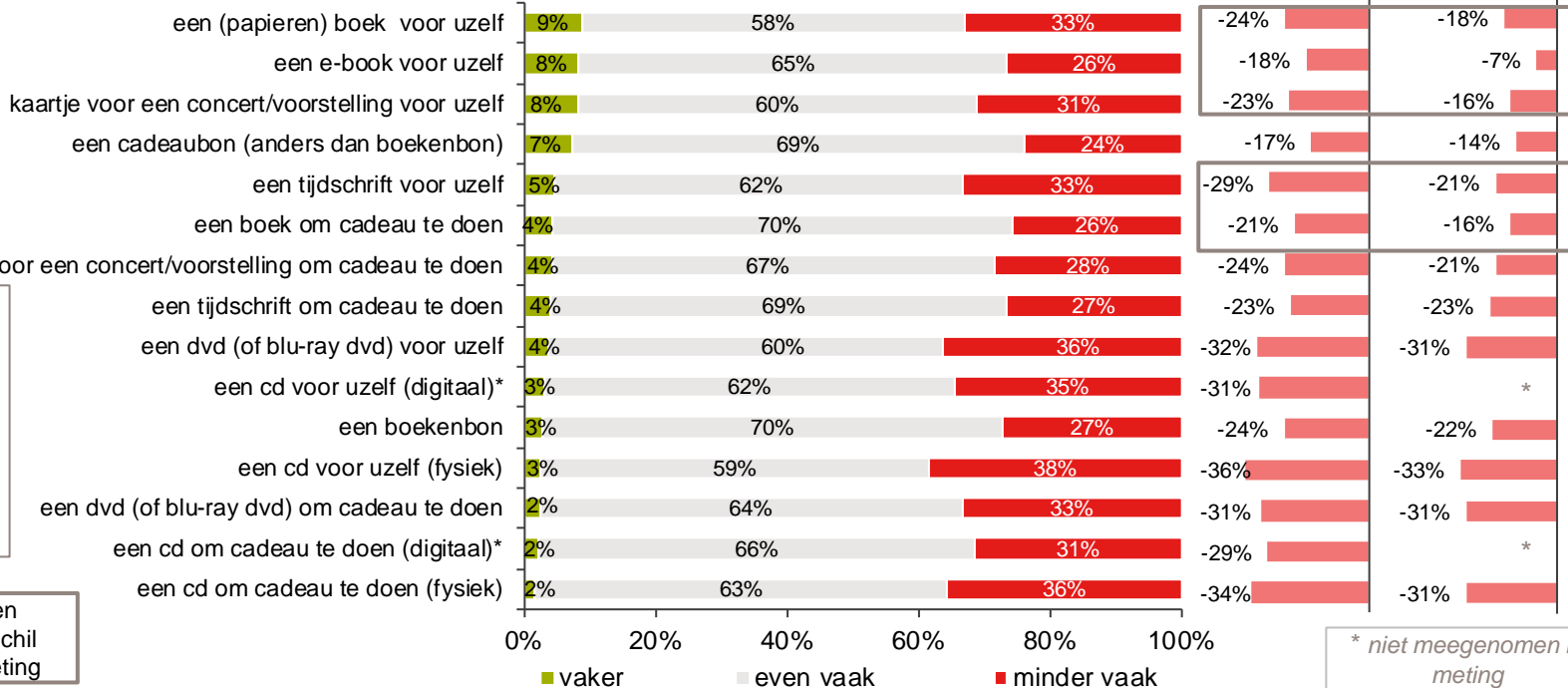
Achtergrond:

50 plussers hebben minder vaak een e-book aangeschaft dan onder de 50 jaar.

Achtergrond:

Jongeren onder de 25 jaar hebben vaker een (papieren) boek aangeschaft dan 25 plussers.

Staat voor een significant verschil t.o.v. vorige meting

A2. Als u nu terugkijkt naar twee jaar geleden (dus de afgelopen 24 maanden), in hoeverre schaft u dezelfde producten nu vaker, even vaak of minder vaak aan in vergelijking met destijds? Wanneer u iets nu niet heeft aangeschaft en destijds ook niet deed, mag u "even vaak" invullen.

Selectie: koopt wel eens een nieuw boek

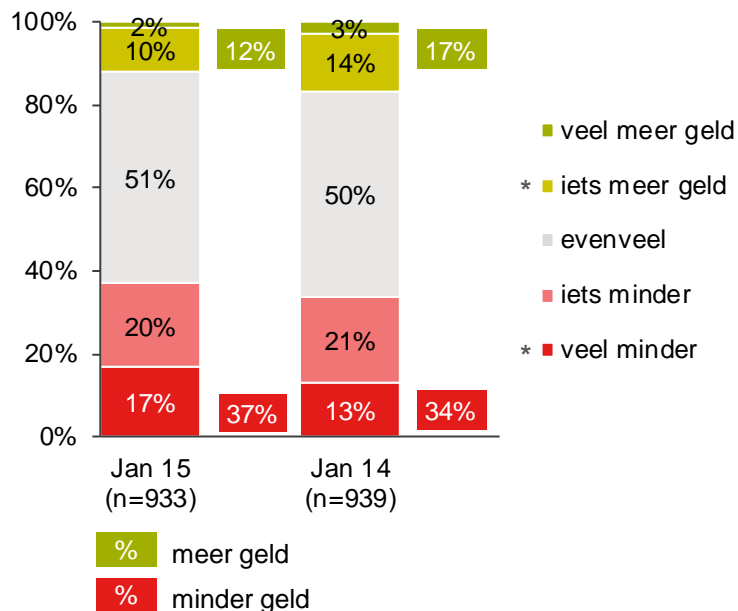
Ruim een derde van de boekenkopers besteedt minder geld aan boeken dan 2 jaar geleden

Besteding aan boeken vergeleken met 2 jaar geleden

Achtergrond:

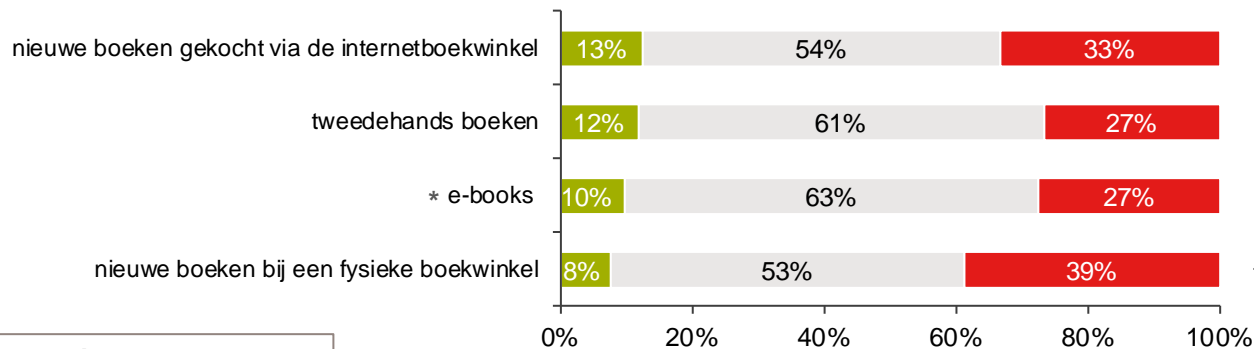
Jongeren t/m 25 jaar besteden meer geld aan boeken in vergelijking met twee jaar geleden dan 25 plussers.

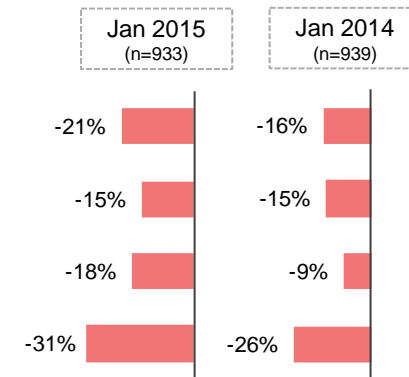
Per saldo is de groep die minder aan boeken is gaan besteden voor alle boekvormen groter

Verandering in besteding aan boeken

Besteding meer vs. minder dan 2 jaar geleden

Achtergrond:

50 plussers geven minder geld uit aan e-books dan consumenten jonger dan 50 jaar.

Jongeren < 25 jaar geven meer geld uit aan nieuwe boeken; zowel fysiek als online.

- ik besteed hier nu meer geld aan in vergelijking met twee jaar geleden
- ik besteed hier net zoveel aan in vergelijking met twee jaar geleden
- ik besteed hier nu minder geld aan in vergelijking met twee jaar geleden

* Staat voor een significant verschil t.o.v. vorige meting

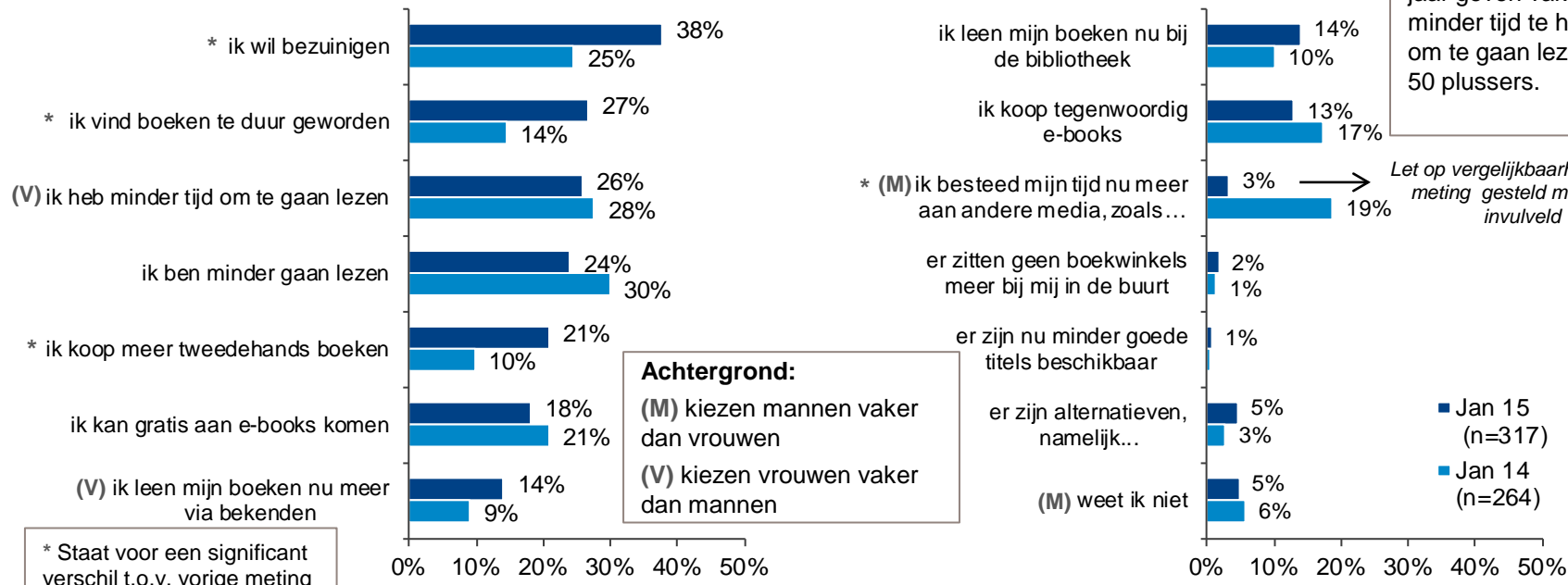
A7. Kunt u voor onderstaande aankoopplaatsen en type boeken aangeven of u er meer of minder geld aan bent gaan besteden in vergelijking met twee jaar geleden?

Selectie: koopt wel eens een nieuw boek

Bezuiniging en prijs zijn de belangrijkste oorzaken van het minder kopen van boeken. Ook tweedehands aankopen zijn vaker oorzaak voor minder kopen nieuwe boeken

Oorzaken minder boeken gekocht

Achtergrond:

Consumenten t/m 34 jaar geven vaker aan minder tijd te hebben om te gaan lezen dan 50 plussers.

Let op vergelijkbaarheid: deze meting gesteld met open invulveld

Achtergrond:

(M) kiezen mannen vaker dan vrouwen

(V) kiezen vrouwen vaker dan mannen

* Staat voor een significant verschil t.o.v. vorige meting

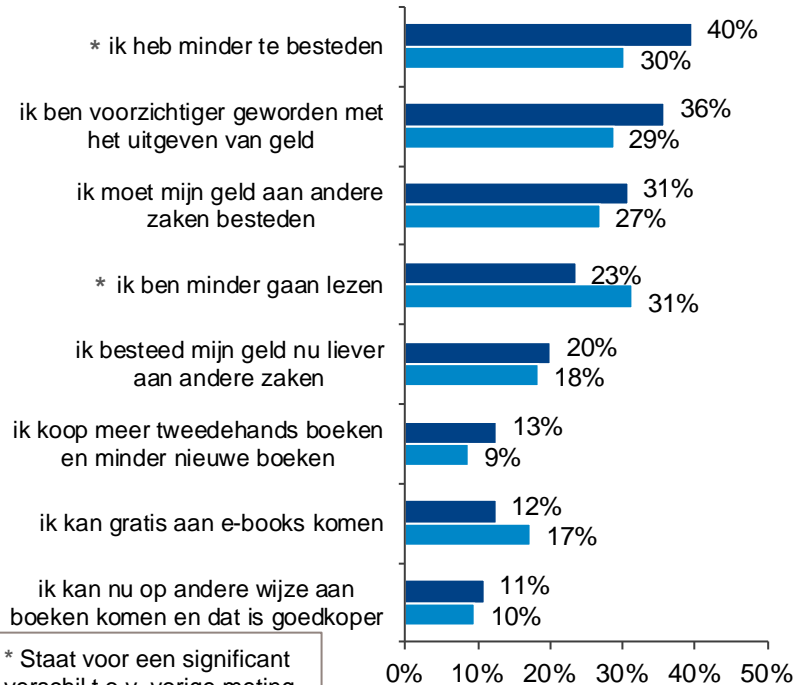
A3a. U heeft aangegeven minder vaak nieuwe papieren boeken voor uzelf aan te schaffen in vergelijking met 2 jaar geleden. Kunt u aangeven wat daar oorzaken van zijn?

Selectie: is minder papieren boeken voor zichzelf is gaan kopen

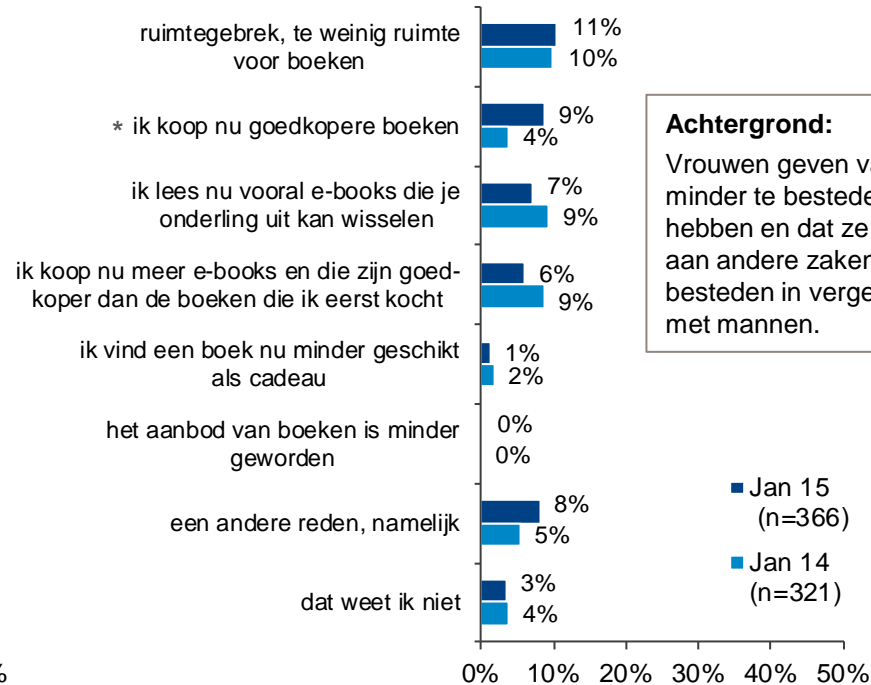
Men geeft minder geld uit aan boeken, omdat men minder te besteden heeft

Redenen voor minder uitgaven aan boeken

* Staat voor een significant verschil t.o.v. vorige meting

Achtergrond:

Vrouwen geven vaker aan minder te besteden te hebben en dat ze hun geld aan andere zaken besteden in vergelijking met mannen.

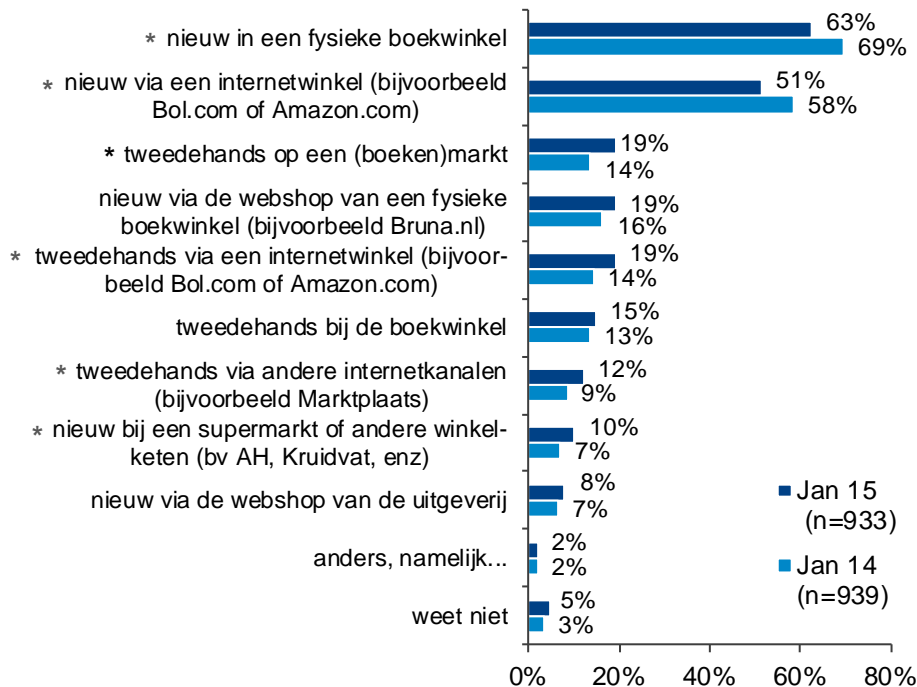
■ Jan 15 (n=366)

■ Jan 14 (n=321)

Boekenkopers kopen bij voorkeur een nieuw boek in een fysieke winkel of via internetwinkel

Voorkeur plaats aanschaf boek

* Staat voor een significant verschil t.o.v. vorige meting

Achtergrond:
 Consumenten t/m 49 jaar kopen een boek bij voorkeur vaker nieuw online dan 50 plussers. Dit geldt voor zowel de webshops van een fysieke winkel, als voor de webshop via een internet winkel.

 Midden en hoog opgeleiden kopen bij voorkeur ook vaker via een internetwinkel dan laag opgeleiden.

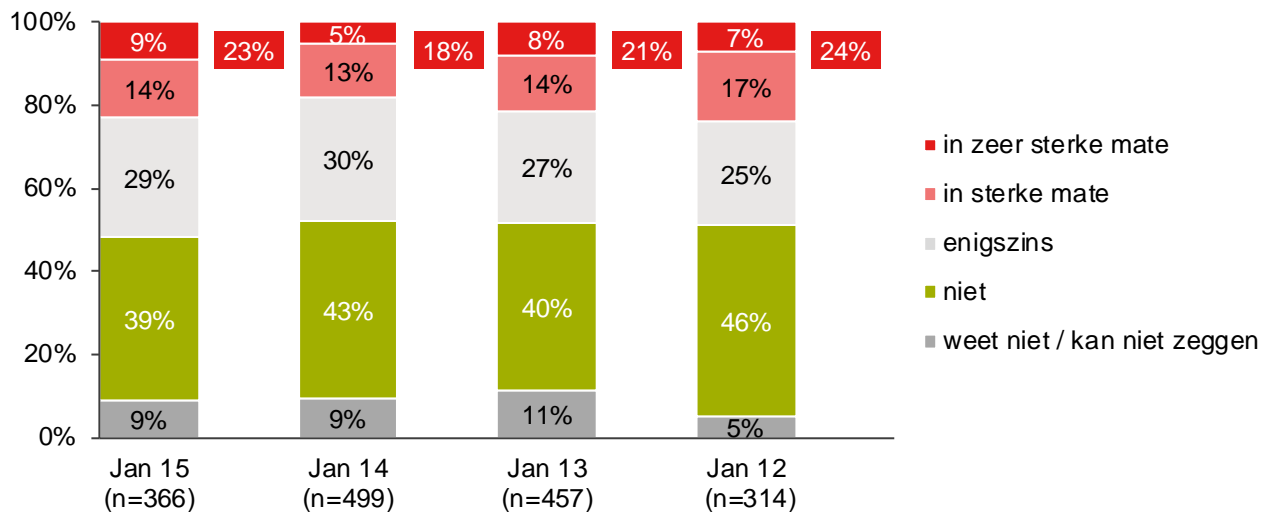
Het aandeel personen dat vanwege economische omstandigheden vaker leent in plaats van koopt is (weer) gelijk aan 2012

Economische situatie reden om boeken te lenen i.p.v. kopen

Achtergrond:

Voor vrouwen is de economische situatie vaker een reden om boeken te lenen en minder vaak te kopen dan voor mannen. Ditzelfde geldt voor laag en midden opgeleiden ten opzichte van hoog opgeleiden.

Let op vergelijkbaarheid: selectie voor deze vraag is deze meting voor het eerst anders

% in (zeer) sterke mate

Selectie: koopt en leent wel eens boeken

CPNB – boeken(bon) als cadeau

Boeken(bon) als cadeau

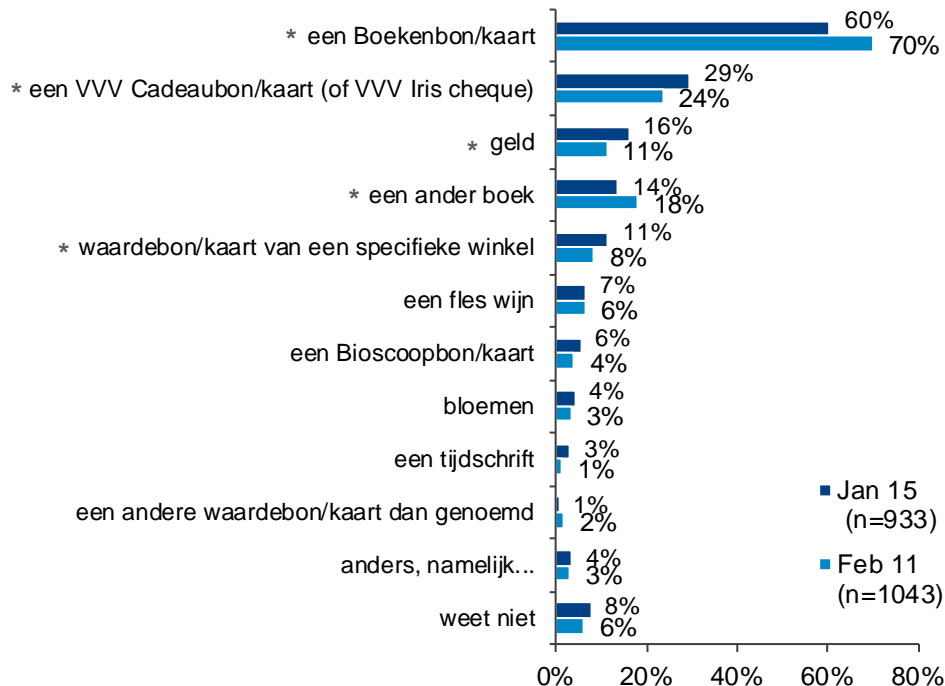
6 op de 10 geeft Boekenbon cadeau als alternatief voor boek

In vergelijking met vorige meting, is een kleiner deel van de boekenkopers (60%) geneigd Boekenbon cadeau te doen als alternatief voor een boek. Hierna is een VVV Cadeaubon het meest gekozen alternatief voor een boek. Vergeleken met 4 jaar geleden wordt de VVV Cadeaubon vaker als alternatief cadeau gegeven. Tevens geven boekverkopers vaker geld of een waardebon van een specifieke winkel cadeau wanneer ze een bepaald boek niet kunnen vinden. Een ander boek wordt minder vaak als alternatief cadeau gegeven (14% vs 18%). Vooral hoogopgeleiden kiezen voor een ander boek als alternatief.

Kleiner deel van de boekenkopers (60%) geneigd Boekenbon te kopen als alternatief voor een boek. VVV Cadeaubon en geld scoren beter als alternatief dan 4 jaar geleden

Alternatief voor een boek als cadeau

Achtergrond:

Hoog opgeleiden geven vaker een ander boek cadeau als alternatief dan midden en laag opgeleiden.

Jongeren onder de 25 jaar geven vaker een bioscoopbon als alternatief dan 25+.

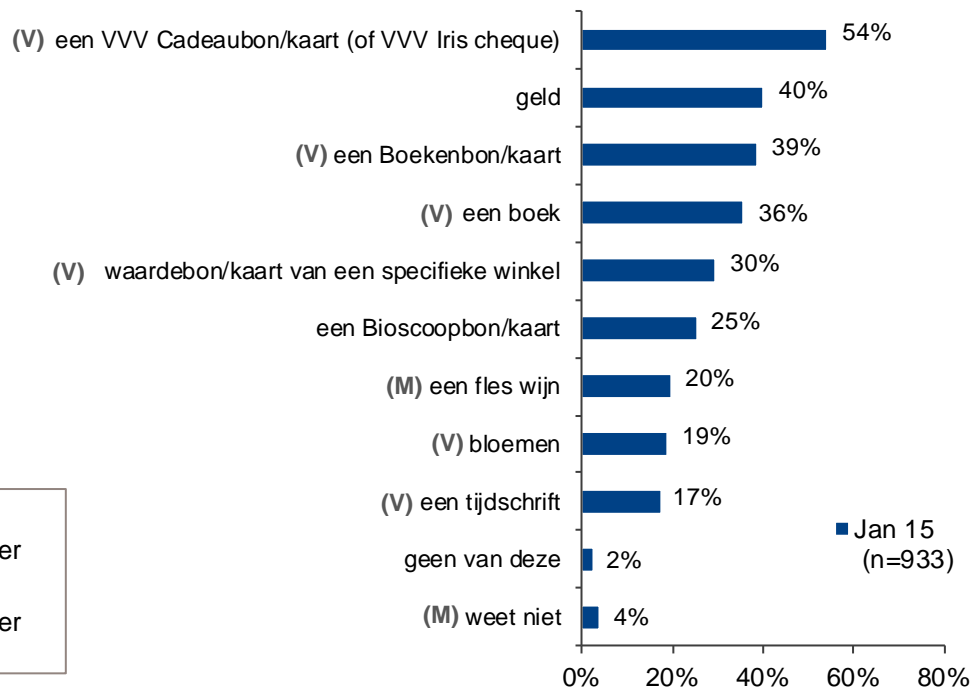
Vrouwen geven vaker een Boekenbon dan mannen.

* Staat voor een significant verschil t.o.v. vorige meting

Meer dan de helft van de boekenkopers ontvangt graag een VVV Cadeaubon, gevolgd door geld (40%) en een Boekenbon (39%)

Cadeaus die men graag ontvangt

Achtergrond:

(M) kiezen mannen vaker dan vrouwen

(V) kiezen vrouwen vaker dan mannen

Achtergrond:

Hoog opgeleiden ontvangen liever een boek of een fles wijn dan laag en midden opgeleiden.

Jongeren t/m 25 jaar ontvangen liever een bioscoopkaart dan 25 plussers.

Bijlagen

Overzichtstabel populairste genres

Inzicht in genres			
Genre	Genres lezen	Laatst gekochte genre	Genres lenen
	(n=1052)	(n=879)	(n=449)
spannende fictie	57%	22%	53%
waargebeurd verhaal	41%	7%	34%
literatuur, literaire roman	33%	11%	36%
(auto)biografie	21%	5%	14%
reisboek / reisgids	21%	3%	21%
kookboek	21%	5%	11%
romantische fictie en/of erotische fictie	20%	4%	19%
hobby boek	19%	4%	18%
fantasy	18%	4%	12%
streekroman	16%	2%	15%
(populair) wetenschappelijk boek	14%	3%	12%
naslagwerk	13%	3%	8%
stripboek	12%	1%	5%
persoonlijke ontwikkeling / zelfhulpboek	12%	2%	9%
science fiction	9%	1%	8%
werk / zakelijk boek	9%	1%	7%
boek over spiritualiteit	7%	2%	7%
school en/of studieboek	7%	3%	8%
kinderboek / jeugdboek	7%	6%	14%
poëzie	3%	1%	2%
anders, nl	5%	7%	4%
weet niet meer / kan me niet meer herinneren	2%	3%	5%

L07: Selectie: leest wel eens een boek
 K5: Selectie: laatst boek gekocht
 (online of in fysieke winkel)
 B08: Selectie: leent wel eens een boek

Onderzoeksverantwoording

- Veldwerk:** Online (CAWI) op deelnemers van het GfK Online panel, dat uit ca. 100.000 personen bestaat.
- Veldwerkperiode:** 13 t/m 16 januari 2015
- Doelgroep:** Consumenten van 14 jaar en ouder
- Steekproef:** De netto steekproef is in totaal $n=1.201$ en is door middel van weging representatief gemaakt op geslacht, leeftijd en opleiding.
- Vragenlijst:** De vragenlijst (gemiddelde invulduur 15 minuten) bestaat uit de volgende onderwerpen:
- Kopen, lezen en lenen van papieren en digitale boeken
 - Aankoopgedrag en de economische situatie
 - Voorlezen
 - Boeken(bon) als cadeau

Certificering

- Het onderzoek is uitgevoerd in overeenstemming met het quality systeem van GfK dat is gecertificeerd volgens de normen van NEN-EN-ISO 9001, ISO 20252 en ISO 26362. GfK onderschrijft de gedragsregels van E.S.O.M.A.R. (European Society for Opinion and Market Research) en is lid van de brancheorganisatie MOA (zie <http://www.moaweb.nl>).
- Het is toegestaan de uitkomsten van onderzoek extern te publiceren. Wel dient in dat geval bij de onderzoeksresultaten als bron "GfK 36676 Boekenbranche meting 31" te worden vermeld.
- Exclusiviteit van verzamelde gegevens is gebaseerd op de Gedragscode van de MOA, art. 5 (zie <http://www.moaweb.nl>).

